

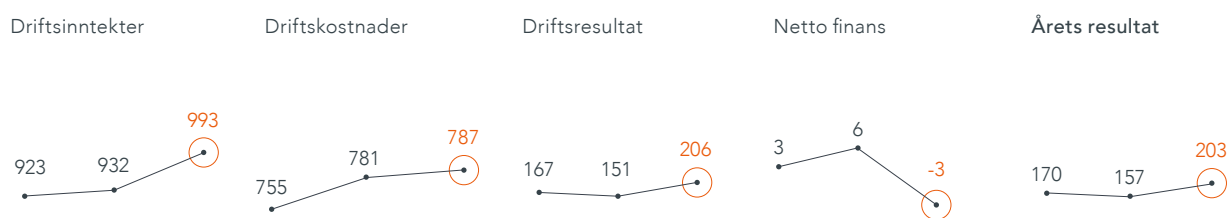
Årsrapport 2018

Innhold

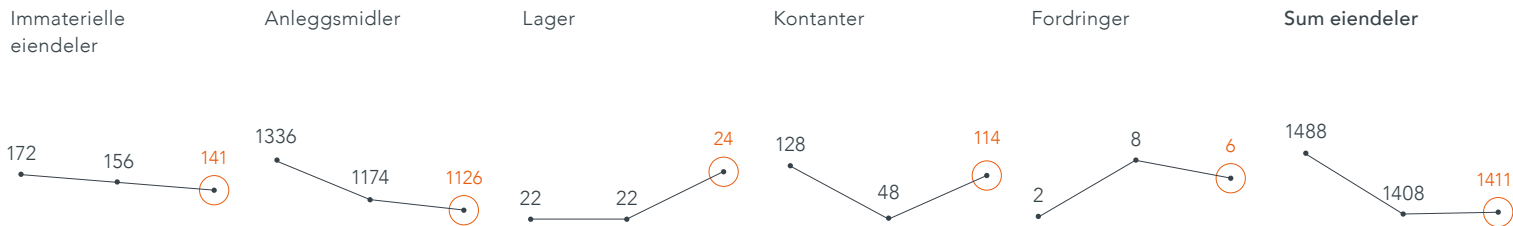
1	3	Fremtid	
		Verdens enkleste reise	8
2	3	Fortid	
		Administrerende direktør har ordet	12
		Styrets beretning	13
		Presentasjon av Flytogets styre	19
		Regnskapsprinsipper	22
		Årsregnskap	24
		Eierstyring og selskapsledelse	43
3	3	Alltid	
		Dialog og åpenhet	47
		Arv og miljø	49
		En pådriver for kollektivtransport	53
		Miljøvennlig togdrift	57
		Motiverte medarbeidere	61
		Sikker reise	64
		Etiske normer	67
		Klimaregnskap	71

Reisen begynner med en tanke. En liten eller stor. Det begynner med et ønske, et behov, en beskjed om at en gang i nær fremtid skal du være et annet sted en stund. Du skal føle nye lukter, andre temperaturer, ukjente folk, fremmede plasser. Men først skal du forflytte deg i tid og rom. Du skal legge livet ditt i hendene på fremmede. Du skal kjenne lengsel og spenning og glede. Du skal ha reisefeber.

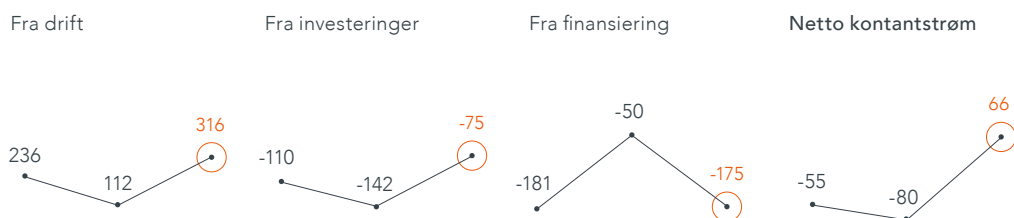
Nøkkeltall 2018

Balanse

Kontantstrøm

Flytoget i tall

331 medarbeidere.

Medarbeidere med 20 ulike nasjonaliteter.

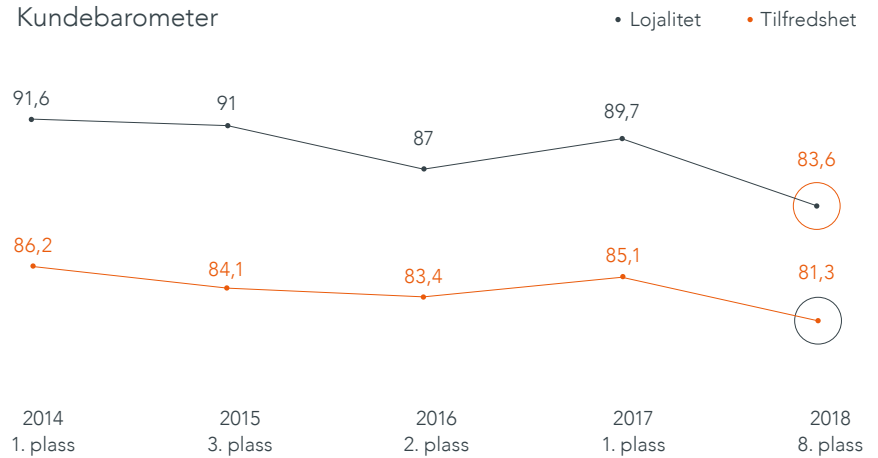
993 millioner i omsetning.

6,8 millioner kunder.

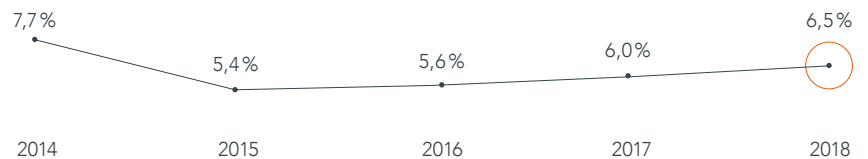
218 avganger til og fra Oslo lufthavn hverdager.

Flytoget sparte samfunnet for 35 896 tonn CO₂ i 2018. Hvis 6,8 millioner passasjerer kjørte bil til Oslo lufthavn.

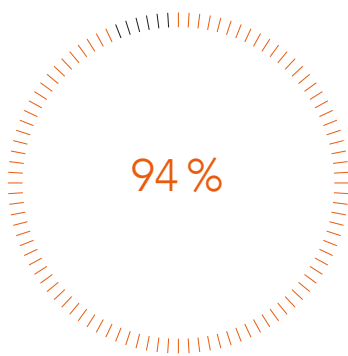
Kundebarometer

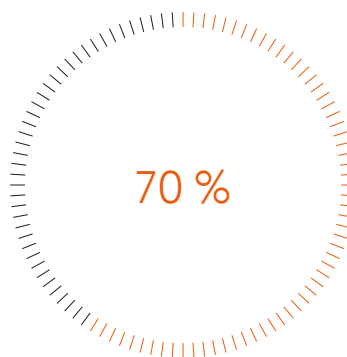
Sykefravær

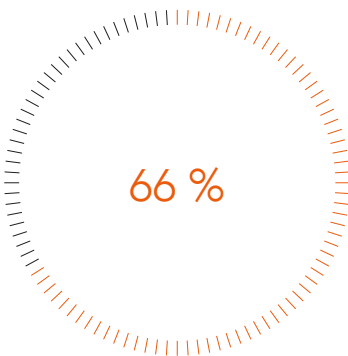
Passasjerer fra 2007-2018

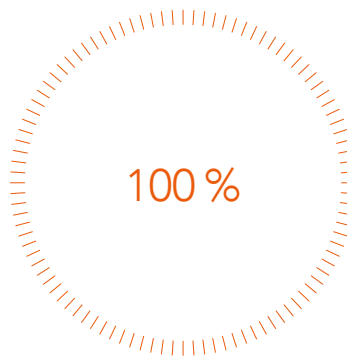
Punktligheten i 2018 endte på 94 prosent, og vi jobber kontinuerlig med å opprettholde punktligheten.

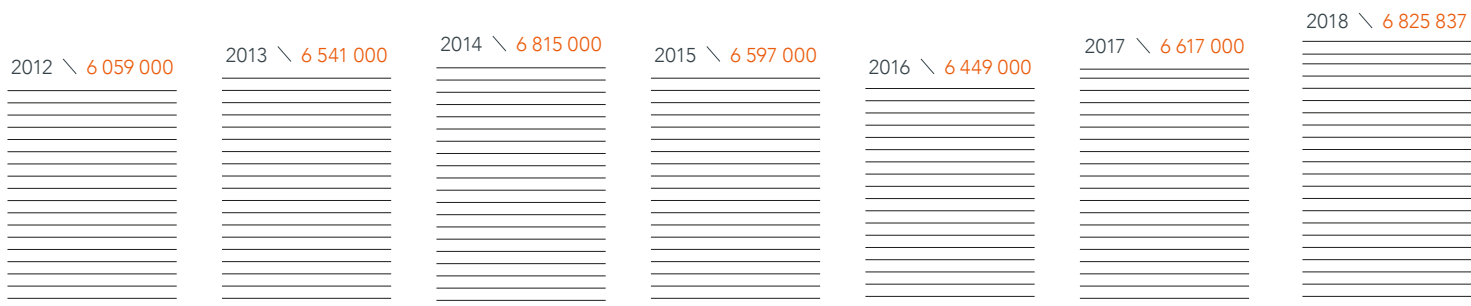
Flytoget har bidratt til 70 prosent **kollektivandel** til Oslo lufthavn i 2018. Dette er Europas høyeste kollektivandel til og fra en flyplass.

66 prosent av Flytogets kunder reiste **billettøst** og bidrar til å redusere selskapets CO2-utslipp.

Fra 1998 og frem til i dag har det blitt utbetalt 1 461 millioner kroner i **utbytte** til staten.

—
Måten vi reiser på endrer seg hele tiden.
Dersom man skal skape reiseopplevelser for
fremtidens kunder, må man begynne i dag.

I 2018 er det tjueseks år siden historien om Flytoget begynte. Det er en historie om tydelige mål og skyhøye ambisjoner. En historie om en litt trøblete start og en veldig god fortsettelse. Det er historien om oss.

Flytogets moderne historie begynner egentlig først i 1998. Og i 2018 markerte vi vårt store tjue års jubileum. På en måte kan man si at alt annet bare var forberedelser. Vi var et nytt selskap med muligheten til å gjøre ting annerledes. Ok, vi er enige. Vi hadde et godt utgangspunkt. Men det alene holder ikke. Du må ha med deg mennesker som vil noe. En gjeng som er villige til å stå på og yte det lille ekstra. Hver eneste dag. Sammen har vi prøvd og feilet. Mestret og lært.

Vi har blitt vist en enorm tillit, og det er en tillit vi aldri tar for gitt. Vi jobber hele tiden for å bli litt bedre. Vi gir oss aldri. For når alt kommer til alt er historien om Flytoget bare en begynnelse.

Det behøver ikke være så vanskelig

I 20 år har vi lagt sjelen vår i å gjøre starten og slutten på flyreisen så problemfri som mulig for alle våre gjester ombord på Flytoget. Tusener av reisende setter hver dag sin lit til at vi gjør hverdagen litt lettere for dem. Med hyppige avganger og en hastighet som ingen andre er vi som et finstemt urverk som bare går og går. Persist og til å stole på. Med den lille forskjellen at under urskiven banker et hjerte. Et hjerte bestående av 331 medarbeidere som med et smil om munnen gjør alt for at gjestene skal trives. Hver dag, hver time, hver avgang. Ikke fordi de må, men fordi de kan.

Og fordi det er gøy.

VÅRT DNA. Beroligende effektiv. Hvis Flytoget var en person, ville hun eller han jobbet i serviceindustrien. Stått opp tidlig om morgenen, spist en sunn og god frokost og tatt fatt på dagen, full av energi.

Hun setter sin stolthet i å være pålitelig og presis, hverken for tidlig eller for sen. Hun stiller alltid forberedt på jobb, lidenskapelig opptatt av å gjøre andre fornøyde gjennom å gjøre alt for å skape flyt i deres hverdag.

Å møte henne ville i seg selv virke beroligende. For da vet du at selv om selve reisen kan være anstrengende, så kan du trygt overlate starten og slutten av reisen til henne. Og fordi du har tillit til at hun sørger for flyt, så kan du konsentrere deg om å reflektere, hente krefter eller jobbe. Uten at du taper tid, det er tvert imot den enkleste og mest effektive måten å reise på.

Det er dette vi legger i å være beroligende effektiv.

VÅRE VERDIER. Dette kjennetegner oss i alt vi gjør. Entusiasme, innovasjon, effektivitet og pålitelighet.

Verdiene våre gjennomsyrrer alt vi gjør og måten vi jobber på i Flytoget. De kjennetegner oss og er med på å definere vår kultur og prege oss i alt vi gjør. →

Fremtidens reisende vil stille større krav til en sømløs reise - fra flyet takser inn til den nye terminalen T2 på Oslo lufthavn og til man er hjemme på Tåsen.

Med verdiene i bunnen, skal alle delta aktivt i å opprettholde høy etisk standard, yte sitt beste for gjesten, og bidra til et godt og positivt arbeidsmiljø. Arbeidsmåten skal også preges av respekt for kolleger og samarbeidspartnere.

Alle medarbeidere skal unngå atferd som kan virke krenkende både internt og eksternt. Alle medarbeidere skal bidra til å skape økt effektivitet, utvikling av produktet og en positiv arbeidsutførelse, samt bidra til å skape entusiasme og positiv innstilling til endrings- og forbedringsarbeid.

VÅRE LØFTER. Det vi sier vi skal levere på. Vi ta deg aldri for gitt. Selv om vi har svært fornøyde gjester i dag, er vi ikke i mål. Både som vår gjest og kollega lover vi deg vår omsorg og at vi skal strekke oss enda lengre for å gi det lille ekstra hver dag. Litt mer enn i går, litt mer enn det konkurrenten gjør, litt mer for neste gjest.

Norges beste arbeidsplass. Velkommen til Norges beste arbeidsplass. Både som reisende og som ansatt, skal du føle på kroppen at dette er et meningsfullt og godt sted å være.

Med kolleger som vil deg vel, og forstår og deler den samme visjonen

Et steg foran. Vi hviler aldri på laurbærene, men ligger i forkant. Teknologisk, men også i vårt møte med våre gjester er vi frempå skituppene, ivrige og etter å finne nye, smartere løsninger for å gjøre hverdagen litt lettere for alle reisende.

Flytsone. Fordi vi kjenner våre gjester like godt som de kjenner seg selv, vet vi at små detaljer kan utgjøre store forskjeller på hvordan dagen blir. Vi skal sørge for at våre gjester oftere får kjenne på følelsen av å være i flytsonen, der at alt bare ordner seg og glir uten unødig plunder.

VÅR VISJON. Null stress. Vi eksisterer for å gjøre hverdagen litt lettere for alle reisende. Det er derfor vi står opp om morgenen, og det er derfor vi kan gå på jobb og ta imot noen av de mest fornøyde gjestene som finnes, sammen med noen av de mest fornøyde kollegene i hele Norge.

Men det vi strekker oss etter er noe mer. Vi skal aldri si oss tilfreds med bare å gjøre hverdagen lettere for våre gjester. Først når vi med hånden på hjertet kan si at, ja, nå er det ikke mer vi kan gjøre for å fjerne hindringer, nå er reisen så behagelig og ukomplisert det er mulig å få til, da er vi i mål. Da tilbyr vi ikke bare en rask og grei reise til og fra Oslo Lufthavn, ikke Norges, eller Europas minst kompliserte reise, men verdens mest effektive og behagelige reise. En reise som foregår i diskret luksus, med ekte omsorg fra noen som vil deg vel. Det er dette vi mener med verdens enkleste reise. En reise med null stress.

Det betyr å forstå våre gjester, nesten bedre enn de forstår seg selv. Forutsi behov som de ikke visste de hadde, før de kjenner dem selv. Bruke denne kunnskapen til å tenke ut enda smartere løsninger, fjerne alt som ikke gjør reisen enkel og ha fullt fokus på alle de små, små detaljene som bidrar til å skape flyt.

Det er dette vi strekker oss etter hver dag. Å en dag sørge for en stressfri reise. ●

Flytogvertene er opptatt av at de reisende er mennesker og ikke kategorier. Alle har individuelle behov og reisen må tilpasses den enkelte.

3
2

Fortid

2018 et jubileums- og rekordår!

Philipp Engedal
Administrerende direktør

I 2018 feiret Flytoget 20 år med suksess i et år hvor selskapet aldri har stått sterkere. Flytoget satte ny passasjerrekord for antall reisende til og fra Gardermoen, hvor samlet 6 826 065 fornøyde reisende tok Flytoget i 2018. Kundeundersøkelsen viser vedvarende svært høy kundetilfredshet. Og nettopp det at kundene er så fornøyde er hovedforklaringen på hvorfor Flytoget har klart seg så godt gjennom fjoråret, til tross for en ekstrem tøff priskonkurranse på strekningen.

Oslo lufthavn har hatt en moderat vekst i 2018, hvor flyplassen fortsetter å profitere av økt kapasitet gjennom åpningen av Terminal 2. Veksten kan forklares med økt reiselyst blant utlendinger på ferie og fritidsreiser i Oslo. Som året før, har nordmenns reiser begrenset tilvekst, både innenfor forretning og ferie/fritidssegmentet. Dette kan forklares med både fint vær, svak krone og noe mer utrygge økonomiske utsikter.

I 2019 har vi for første gang registrert at ferie- og fritidssegmentet er like stort som de forretningsreisende på våre tog. Dette har sammenheng med at ferie- og fritidskategorien vokser, men det mest interessante er at det illustrerer at Flytoget er et transporttilbud for alle reisende og ikke bare for «businesskvinner og -menn». Flytoget kommer til å satse videre på flere ferie- og fritidsreisende, da det er denne gruppen som samlet sett forventes å vokse mest også i tiden fremover.

Her hjemme er Flytoget blant Norges mest populære selskaper og dette kommer til uttrykk både gjennom i BIs kundebarometer og egne kundetilfredshetsundersøkelser, som begge viser stabilt høye resultater. Flytoget er ikke bare godt likt i Norge, men bemerker seg også internasjonalt og ble i 2018 kåret til årets tilbringerselskap av GARA (Global Air Rail Association) i sterk konkurranse med andre operatører. Tidligere vinnere er blant annet Heathrow Express og MTR i Hong Kong. Denne prisen henger svært høyt og ble tildelt Flytoget for å ha bevist at det er mulig å vinne konkurransen om kundene ved å tilby høy kvalitet og service fremfor kun å konkurrere på lavest mulig pris. Vi kommer til å fortsette å strekke oss for våre kunder, vel viten om at fornøyde kunder er nøkkelen til å få flere til å reise kollektivt.

Flytoget har i 2018 søkt Jernbanedirektoratet om å utløse opsjon på dagens trafikkavtale, som dersom den blir innvilget vil kunne sikre dagens flytgodrift frem til 2035.

Opsjonen kan utløses begrunnet i anskaffelse av nye flytog, og bør innvilges fordi dette er god samfunnsøkonomi, samt innfrir regjeringens intensjon om å kunne tilby en attraktivt og konkurranseutsatt jernbane i Norge. Staten som eier av Flytoget bør verne om egne verdier, fremfor å følge en ideologi om å konkurranseutsette, noe som allerede fungerer utmerket fra både kundenes og eiers perspektiv. Flytoget er i sterk konkurranse og klarer å ta ut en betalingsvillighet i markedet uten å motta subsidier. Overskuddet fra Flytoget går rett tilbake til den norske stat. Samtidig har vi Norges mest fornøyde togreisende. Flere og flere reisende har også i 2018 valgt å benytte NSB til flyplassen grunnet lave subsidierte priser. Dette medfører dårlig utnyttelse av samlet infrastruktur, ved at seter ment for lokale pendlere til og fra Oslo okkuperes av pendlere som skal til flyplassen. Vi mener at dette er feilslått, lite hensiktsmessig og samfunnsøkonomisk ulønnsom kollektivpolitikk, som bør endres, ved at subsidier for reisende til og fra flyplassen fjernes. Flytoget har i 2018 fortsatt med å sikre forutsigbare rammebetingelser og en mer rettferdig konkurranse både ved å delta i høringer, men også i god dialog med beslutningstakere og regulatoriske myndigheter.

Flytoget har i 2018 gjort tiltak for å tilpasse seg en tøffere konkurranse og har realisert effekter over forventning i det etablerte spareprogrammet «Flytoget 2020». I godt samarbeid med tillitsvalgte har vi blant annet blitt enig om overgang fra dagens ytelsesbaserte til en ny innskuddspensjonsordning. Denne avtalen, sammen med øvrige tiltak, gjør Flytoget godt rustet for fremtidig anbudskonkurranse, samtidig som resultatene fremover blir mer forutsigbare. God kontraktsforståelse og -utøvelse har blitt mer sentralt med de nye selskapsstrukturene i jernbanen, og dette arbeidet er like krevende som det er viktig for å sikre fremtidig god økonomisk lønnsomhet.

Til sist vil jeg rette en stor takk til alle Flytogets ansatte, som er det viktigste bidraget til Flytogets 20-årige suksess. Svært mange har vært med siden starten i 1998 og dette er et godt bevis på at Flytoget er et sted hvor ansatte trives og viser lojalitet. Bedriftskulturen som setter kunden og ansatte i fokus skal vi dyrke videre for å kunne fortsette Flytogets suksessrike ferd! ●

Styrets beretning

Innledning

Flytoget har over tid opparbeidet seg en unik posisjon i markedet. Dette har vært med på å skape svært gode resultater over tid, og siden oppstarten i 1998 et akkumulert utbytte til eier på 1625 millioner kroner.

Flytoget leverte i 2018 nok et godt resultat. Driftsinntektene ble 993 millioner kroner og resultat før skatt ble 203 millioner kroner. Hovedårsaken til økningen i resultat er økte driftsinntekter som følge av 2,6 prosent flere passasjerer.

Styret er fornøyd med at selskapet har greid å opprettholde posisjonen som de reisendes førstevalg til og fra Oslo lufthavn og finner det gledelig at Flytoget scorer svært høyt på kundetilfredshet. I 2018 endte Flytogets kundetilfredshet på 97 prosent totalt for året og arbeidet med å opprettholde posisjonen som kundenes favoritt vil fortsette med full styrke også i 2019. Flytogets punktlighet endte i 2018 på 93,8 prosent. Dette er langt unna Flytogets punktlighetsmål på 97 prosent og skyldes i all hovedsak mye feil på infrastrukturen. Flytoget er bekymret for utviklingen og adresserer dette tydelig i møter med infrastruktureier, men mener samtidig at ytelsesordningen, hvor den som forårsaker feil betaler, er et sted i riktig retning.

Det har de siste årene vært bevilget stadig mer midler til og vedlikeholde norsk jernbane. Dette er helt nødvendig for å skape en infrastruktur som gjør det mulig for operatørene å levere forutsigbarhet til kundene, slik at norsk jernbane i enda større grad kan bidra til å løse utfordringer knyttet til økt reiseaktivitet og miljøutfordringer. For å nå ambisjonen om et lavutslippssamfunn må det utvikles produkter, tjenester og kommersielle konsepter som gjør det enda mer attraktivt å reise kollektivt.

Flytoget har det siste året jobbet videre med å levere gode resultater og ikke minst levere høy og forutsigbar kvalitet til de reisende.

Viktige fokusområder i 2018 har vært:

- Høy kvalitet på - og sikkerhet i driften, tross store utfordringer knyttet til feil på infrastruktur.
- Flere reisende og forbedring av topplinjen gjennom tiltak mot det voksende ferie- og fritidsmarkedet.
- Lavere kostnader gjennom spareprogrammet «Flytoget 2020».
- Anskaffelse (inkl. finansiering) av nye flytog som skal øke kapasitet og komfort.

- Søknad om forlengelse av tjenestekonsesjonsavtalen samt proaktivt arbeid for fremme Flytogets syn på utviklingen og implementeringen av jernbanereformen
- Proaktiv dialog med beslutningstakere og interessenter for å sikre forutsigbare rammebetingelser og konkurranse på like vilkår.
- Markering av Flytogets 20-års jubileum internt og eksternt

Virksomheten

Flytoget driver persontransport på strekningen fra Drammen til Oslo lufthavn, og har forretningskontor i Oslo sentrum. Flytoget eies av Nærings og fiskeridepartementet, og målet med eierskapet er forretningsmessig, dvs. høyest mulig avkastning på investert kapital. Gjennom Flytoget oppnår staten lønnsom togtrafikk, høy avkastning og høy kollektivandel tur retur Oslo lufthavn. Dette gir samfunnsøkonomiske, samt miljø- og klimamessige gevinster. Flytoget drives på forretningsmessig grunnlag, uten offentlige kjøp.

Stolte tilbakeblikk og fremtidsoptimisme

Flytoget har som mål å skape enda enklere reiseopplevelser for kundene og etterstreber hele tiden å øke verdien for kundene og attraktiviteten til tilbringertjenesten. I året som har gått har Flytogets organisasjon fortsatt arbeidet med aktiviteter som skal bidra til å gjøre det enda enklere å være kunde.

Passasjerrekord

Flytoget satte i 2018 passasjerrekord med 6,826 millioner reisende, samt tok igjen tapte markedsandeler markedsandeler og vist at selskapet står sterkt selv i en tøff konkurranse på ulike villkår.

I sluttfasen for anskaffelse av nye flytog

Flytogets styre besluttet i 2013 å anskaffe åtte nye togsett. Bakgrunnen for beslutningen om å øke materiellparken var behovet for å møte den forventede passasjerveksten. I 2014 ble konkurransen kunngjort, og i april 2015 signerte Flytoget kontrakten med spanske CAF. Anskaffelse av nye tog er en kompleks og sammensatt prosess med flere aktører involvert, og 2018 har vært året for siste innspurt i anskaffelsesprosessen. Tyngdepunktet har vært på oppfølging av produksjon for å sikre rett kvalitet, samt tett oppfølging av testprogrammet. I 2019 leveres de nye →

Flytogene til Norge hvor de gjenstående testene skal gjennomføres før togene får sin endelige godkjenning fra Statens jernbanetilsyn. Parallelt skal det gjennomføres opplæring før togene settes i drift i løpet av første halvdel av 2020.

Flytogets 20-års jubileum

8. oktober 2018 var det nøyaktig 20 år siden det første Flytoget fraktet reisende til og fra Oslo lufthavn Gardermoen og jubileet ble selvfølgelig markert sammen både reisende, spesielt inviterte og egne medarbeidere. Et 20-års jubileum er en fin anledning til å se tilbake på fantastiske resultater og prestasjoner gjennom to tiår, og Flytoget har mye å være stolte av. Men det er også en anledning til å se fremover og sette seg nye, og enda mer ambisiøse mål for fremtiden.

Effektiviseringsprogrammet Flytoget 2020

Flytoget har i 2018 fortsatt arbeidet med effektiviseringsprogrammet «Flytoget 2020», hvor hensikten er å redusere selskapets kostnadsbase i møte med økt konkurranse ved å drive så effektivt som mulig. I programmet er alle Flytogets aktiviteter som påvirker selskapets kostnadsbase kartlagt som ikke påvirker den gode kundeopplevelsen. Flytoget har i 2018 gjennomført flere tiltak og realisert positive gevinster, hvor reduksjon i bemanning både administrativt og operativt har gitt størst effekt, ved siden av en mer kostnadseffektiv avvikshåndtering, dvs. buss for tog løsninger, samt summen av flere mindre tiltak. Bemanningsreduksjon har i all hovedsak blitt realisert ved naturlig avgang og omorganisering av ansvar og oppgaver. Flytogets administrative ansatte er to år inn i programmet redusert med 26%, samtidig som bruk av eksterne konsulenttjenester er redusert. Under året er det også lagt grunnlag for videre besparelser, ved at det er blitt fremforhandlet en avtale om overgang fra ytelsesbasert til en ny innskuddsbasert pensjonsordning. Denne avtalen har kommet i stand igjennom et godt samarbeid med Flytogets tillitsvalgte og vil sikre stabile og forutsigbare pensjonskostnader fra 2019.

Selskapet jobber også med å sikre gode rammevilkår igjennom å overvåke endringer, ta del i diskusjoner og et økt bevissthet på kontraktshåndtering. Dette er særskilt viktig i en tid hvor nye selskapsstrukturer i jernbanen etableres med samtidig endring i lover og forskrifter. Dette arbeidet vil gis stor oppmerksomhet også i tiden fremover, da det er avgjørende for å sikre forutsigbarhet og langsiktig god lønnsomhet.

Nye digitale oppdateringer

For å ytterligere forbedre kundeservice og salgsfunksjonalitet, ble det i 2018 gjort flere oppdateringer på både kunde- og serviceapper. Dette har gitt forbedret sanntidsinformasjon, enklere brukeropplevelse, og mer effektiv håndtering av billettsalg, validering, refusjoner og rekvisisjoner under avvikssituasjoner. I mai lanserte Flytoget også billettsalg på nett via flytoget.no.

Primærmålgruppen for den nye billettsalgskanalen er reisende utenfor Norge.

Flytoget kåret til årets operatør i Global AirRail Alliance

Flytoget vant den gjeveste prisen, «Operator of the Year», under den årlige kåringen for tilbringertjenester som i år ble avholdt i London. Prisen deles ut av det globale flytog-nettverket Global AirRail Alliance (GARA), som er et internasjonalt nettverk hvor flyplasser, flyselskaper og togoperatører fra hele verden deler erfaringer om passasjeratferd, forretningstrender og løsninger for gode kundeopplevelser. Tidligere vinnere er blant annet Hong Kong-baserte MTR og Express Rail Link i Kuala Lumpur. Kriteriene for prisen var i hovedsak forretningsstrategi, service til kundene, sterk bedring i selskapsresultater og effektiv kundekommunikasjon.

Sikre forutsigbarhet og like rammevilkår

Jernbanereformen

Parallelt med opprettelsen av nye selskaper og strukturer i forbindelse med etableringen av Jernbanereformen, tilpasses avtaler mellom aktørene i tråd med EUs jernbanedirektiv IV. Det vurderes samtidig ulik utnyttelse av kapasitet på gjeldende infrastruktur som får konsekvens for tempo i anbudsutsetting og utforming av anbudspakker. Den tidligere arbeidsdeling innad i jernbanefamilien har nå i stor grad blitt erstattet av rendyrkede aktører hvor avtaler mellom partene regulerer interaksjon og samarbeid, samtidig som økonomi får økende fokus ved at det forventes «mer jernbane for pengene».

Flytoget har de siste årene derfor arbeidet systematisk med å forstå konsekvens av alle endringer som følger av reformarbeidet og har deltatt aktivt i høringer ved utforming av nye avtaler og innføring av nytt regelverk. Flytoget har hele tiden vært positivt innstilt til endringer og økt konkurranse, men under premisset at det skjer på like vilkår. Med dette som bakgrunn har Flytoget jobbet aktivt med å informere om forhold som medfører skjev konkurranse i form av direkte subsidier eller i form av skjev belastning av kostnader for bruk av infrastruktur. Flytoget vil også fremover ha fokus på at eiers interesse for selskapet er ivarettatt igjennom å sikre størst mulig forutsigbarhet.

Søknad om forlengelse og innspill på fremtidig pakkeinndeling

Flytoget søkte i august 2018 om å få forlenget sin konsesjonsavtale med Jernbanedirektoratet. Flytoget har en trafikkavtale med Jernbanedirektoratet som utløper i 2028, og har søkt om å få forlenget denne med 7,5 år (til 2035).

Opsjon kan utløses gjennom Kollektivtrafikkforordningen og er begrunnet i anskaffelse av nye flytog. Søknaden om forlengelse bør innvilges fordi dette er god samfunnsøkonomi og innfrir regjeringens intensjon om å kunne tilby en attraktivt og konkurranseutsatt jernbane i Norge. →

Flytoget har vært tydelige på sin anbefaling om at tilbringertjenesten ikke må slås sammen med en annen tilbudspakke, men også i fremtiden bør være en egen tjeneste. Analyser gjennomført av eksternt fagmiljø (Urbanet) på oppdrag for Jernbanedirektoratet høsten 2018 støtter denne anbefalingen.

I løpet av 2018 har Flytoget møtt en rekke beslutningstakere og interessenter for å dele sin innsikt og kunnskap om jernbanen generelt, og tilbringerstrekningen og egne kunder spesielt. Møtene har vært svært nyttige og Flytoget får tilbakemeldinger om at vår kunnskap og erfaring blir lyttet til. Flytoget vil i 2019 fortsette det viktige arbeidet med å jobbe for likere konkurransevilkår, en forlenget avtale og en organisering av fremtidens jernbane som sikrer den beste løsningen både for de reisende og det norske samfunnet.

Lønnsomhet

Driftsinntekter og resultat

Driftsinntektene i 2018 var 993 MNOK (932 MNOK), en økning på 6,5 prosent fra foregående år. Årsaken til oppgangen er 2,6 prosent flere passasjerer samt 3,5 prosent høyere gjennomsnittspris pr. passasjer. Ordinært resultat før skatt ble 203 MNOK (157 MNOK), som er en økning på 46 MNOK mot 2017. Spareprogram for å redusere kostnadsbasen har også i 2018 gitt resultater, mens høye strømkostnader har påvirket i negativ retning.

Kapitalforhold og balanse

Totalkapitalen i selskapet var ved utgangen av 2018 1.411 MNOK (1.409 MNOK). Egenkapitalen var 721 MNOK ved utgangen av 2018 (717 MNOK) og utgjorde 51,1 prosent (50,9 prosent). Økning i egenkapital relateres til aktuariell effekt på pensjonsmidler etter skatt da årsresultatet i sin helhet er avsatt til utbytte.

Likviditet og finansiering

Likviditetsbeholdningen i Flytoget var pr. 31. desember 114 MNOK (48 MNOK). Selskapets revolverende trekkfasilitet på 550 MNOK samt kassakreditten på 25 MNOK var ubenyttet ved utgangen av året.

Kontantstrøm fra driften utgjorde 316 MNOK (112 MNOK). Forskjell mot driftsresultat utgjør i hovedsak avskrivninger på 139

MNOK, betalt skatt 51 MNOK samt forskjell mellom pensjonskostnad og -utbetaling på 16 MNOK. Det har vært investeringsaktiviteter på 75 MNOK som knytter seg til nye tog, periodisk togvedlikehold og kunderettet produktutvikling. Negativ kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter på 175 MNOK skyldtes utbytteutbetaling (-120 MNOK) og nedbetaling revolverende trekkfasilitet (-55 MNOK).

Forutsetning for fortsatt drift

Etter styrets oppfatning gir fremlagt resultatregnskap og balanse, med tilhørende noter, en rettvise oversikt over selskapets økonomiske utvikling og finansielle stilling.

Årsregnskapet for 2018 er satt opp under forutsetning om fortsatt drift og styret bekrefter at denne forutsetningen er i henhold til regnskapslovens § 33a.

Årets resultatdisponering

Resultat etter skatt ble for 2018 162,7 MNOK. Årsresultatet etter skatt avsettes til utbytte 100 prosent. Flytogets egenkapital, etter avsatt utbytte, utgjør 721 MNOK pr. 31. desember 2018, hvorav 400 MNOK er aksjekapital. Selskapets finansielle situasjon på balansedagen vurderes som god.

Bærekraft og samfunnsansvar

Flytogets tilbyr det mest sikre, effektive og miljøvennlige transportalternativet til og fra Oslo lufthavn. Å flytte flere reisende fra bil til tog er Flytogets største samfunnsbidrag og kombinert med et positivt økonomisk resultat er dette i seg selv bærekraftig. Flytoget engasjerer seg i utviklingen av fremtidens jernbane, arbeid for klima og miljøbevissthet og felleskapets innsats for å legge til rette for god utnyttelse av samfunnets ressurser.

En forutsetning for å lykkes med dette, er å integrere bærekraftambisjonene i overordnede strategier og i forretningsmessige prioriteringer.

Hvordan Flytoget arbeider med bærekraft og samfunnsansvar er beskrevet i årsrapporten, først og fremst i kapitlet «Alltid». Her finnes beskrivelser av selskapets tilnærming, innsats, resultater og ambisjoner knyttet til arbeids- og menneskerettigheter, likestilling, diskriminering, sosiale forhold, antikorrupsjon og ytre miljø, samt øvrige vesentlige områder. →

Den integrerte årsrapporten for 2018 er utarbeidet etter det globale rapporteringsinitiativet Global Reporting Initiatives.

Eierstyring og selskapsledelse

Styret i Flytoget legger vekt på å etablere og videreutvikle rutiner og praksis for god eierstyring og selskapsledelse. Som statlig heleid selskap baseres Flytogets eierstyring og selskapsledelse på norsk lov og regjeringens til enhver tid gjeldende eierskapspolitikk. Flytogets virksomhetsstyringsmodell, «Flytogboka», inkluderer en virksomhetsstyringspolicy.

Hensikten med «Flytogboka» er støtte organisasjonen i å gjennomføre oppgavene som kreves for å sikre at mål oppnås, lovverk ivaretas, effektiv utnyttelse av ressurser, samt etablere barrierer som forhindrer uønskede og utilsiktede hendelser.

I «Flytogboka» er det etablert en metodikk som understøtter kontinuerlige forbedringer gjennom systematisk planlegging, implementering og oppfølging av resultater. I likhet med virksomhetsstyringspolicyen er eierstyring og selskapsledelse gjenstand for vurdering, diskusjon og godkjenning i styret.

For en nærmere redegjørelse om Flytogets eierstyring og selskapsledelse, henvises det til videre beskrivelse i årsrapporten, samt flytoget.no.

Sikkerhet og sikring

Flytogets sikkerhetspolicy er en visjon om at Flytoget skal prioritere sikkerhet gjennom alle aktiviteter og unngå ulykker som kan skade liv, materiell, informasjon og omdømme. Prioriteringsregelen sikkerhet, punktlighet og service i nevnte rekkefølge, er godt forankret gjennom alle organisasjonens aktiviteter.

I 2018 erfarte Flytoget kun mindre uhell som involverte passasjerer, ansatte og materiell.

Sikker drift og kontinuerlig utvikling av en god sikkerhetskultur har alltid høyest prioritet i Flytoget. Sikkerhet står alltid øverst på dagsorden i møter med styret og ledelsen gjennom hele året.

Tilløp og uønskede hendelser behandles i Flytogets sikkerhetsstyringssystem, som er en viktig del av virksomhetsstyringen. Det opereres etter prosedyrer og retningslinjer som er i henhold til interne krav

og gjeldende myndighetskrav. Det er gjennom året gjennomført ulike risikoanalyser i forbindelse med planlagte aktiviteter i organisasjonen.

Dette er motivert ut fra ønsket om god planlegging og for å minimere mulige uønskede hendelser og tilløp.

Flytoget har oppdatert overordnet risikoanalyse og farelogg for flytogstrekingen. Det settes årlige målsetninger og det arbeides aktivt gjennom året med aktivitetsplaner innenfor sikkerhet.

De siste to årene har Flytoget arbeidet systematisk med sikring for å forebygge og unngå tilsiktede uønskede handlinger i form av terror og sabotasje eller trussel om dette. Arbeidet krever god samhandling med myndigheter, infrastruktureier og andre togselskaper. Det har vært gjennomført større og mindre beredskapsøvelser etter en årlig oppsatt plan. Hensikten er at Flytoget skal ha en handlekraftig kriseledelse og være i stand til å håndtere potensielle ulykker på en best mulig måte.

Flytoget gjennomfører undersøkelser og granskninger etter hendelser og tilløp for å oppnå kontinuerlig organisatorisk læring og forbedring.

Finansiell risiko

Retningslinjer for håndtering av finansiell risiko med klare rammer, er nedfelt i selskapets finansstrategi. Selskapets revolverende langsiktige trekkfasilitet på 250 MNOK ble innløst primo 2018 samtidig som ny langsiktig trekkfasilitet på 550 MNOK ble etablert for å møte utbetalinger til kjøp av nye tog. Selskapet vil gjennom denne være eksponert for endringer i rentenivå. Pr. 31.12.18 var det ingen opptrekk på trekkfasiliteten. I forbindelse med kjøp av nye tog i april 2015, ble selskapet eksponert for valutarisiko. Etter kontraktsinngåelse ble valutarisikoen håndtert ved kjøp av valutaterminer i henhold til betalingsplanen. Som følge av endringer i betalingsplaner i leveransen i 2017 og 2018 er valutaterminene rullert i henhold til nye betalingsplaner. Det henvises til note 9 i årsregnskapet. Dette gir selskapet forutsigbarhet i forhold til kontantstrøm, og er i henhold til finansstrategien. Investeringen vil dekkes av langsiktig trekkfasilitet og kontanter fra driften. Flytogets kredittrisiko er svært begrenset ettersom selskapets kunder i all hovedsak betaler kontant/med kredittkort. Selskapets likviditet er god og det finansielle handlerommet er godt. →

Strategisk risiko

Markedssituasjonen har endret seg det siste året gjennom økt konkurrerende togtilbud på strekningen til og fra Oslo lufthavn. Jernbanereformen er under implementering med tilhørende strategiske muligheter og utfordringer for selskapet. Dette gjør at det vil kreves mer av selskapet for å opprettholde markedsposisjonen.

I et mellomlangt perspektiv antas reiseaktiviteten over Oslo lufthavn å øke. Samlet håndteres den strategiske risikoen gjennom å videreutvikle selskapets tjenester og produkter, stadig økende fokus på kostnadseffektivitet og gjennom arbeid med rammebetingelser.

Flytoget har en trafikkavtale med Jernbanedirektoratet frem til 2028 om sportilgangsprioritet for å sikre at tilbringertjenesten har de rette forutsetninger for å betjene sitt formål – å bringe flyreisende til og fra Oslo lufthavn med høy frekvens. Flytoget har søkt om å få forlenget sin trafikkavtale med Jernbanedirektoratet frem til 2035.

Informasjonssikkerhet

Det foreligger en informasjonssikkerhetspolicy og -prosedyre som har til hensikt å beskrive hvordan Flytogets informasjonsverdier beskyttes mot alle interne og eksterne trusler, tilskattede eller utilsiktede. Selskapet følger kontinuerlig med på trusselbildet. Målet med informasjonssikkerhetsarbeidet er å bidra til å sikre Flytogets forretningsvirksomhet mot avbrudd, verne de informasjonsverdier som Flytoget forvalter, sikre tilgjengeligheten, integriteten og konfidensialiteten til Flytogets informasjon. Dette inkluderer informasjonsdata om kunder, samarbeidspartnere og medarbeidere.

Flytoget sørget for oppdatering av policy- og prosedyre for å sikre samsvar med ny personvernforordning som trådte i kraft i 2018. Utfordringene for selskapet var ikke vesentlige grunnet allerede samsvar med eksisterende lov og forskrift og arbeid er iverksatt for å sikre etterlevelse av de oppdaterte retningslinjene.

Risikostyring og internkontroll

Risikostyring og internkontroll er sentralt i Flytogets virksomhetsstyring. Selskapet vurderer løpende risikoer innenfor strategiske, sikkerhetsmessige, finansielle og operasjonelle områder, og iverksetter korrigerende tiltak fortløpende for å oppnå kontinuerlig forbedring. Interne og eksterne revisjoner og tilsyn blir gjennomført jevnlig innenfor ulike områder av virksomheten, særlig innen sikkerhet og sikring.

Det har gjennom året blitt gjennomført kvalitetsrevisjoner etter et forutbestemt revisjonsprogram. Gjennom 2018 er det interne arkivrutiner og implementering av sikringsforskriften som har vært tema under revisjoner. Selskapet blir også jevnlig revidert av representanter for myndighetene i forhold til å oppfylle krav og regelverk som er forutsetninger for virksomhetens drift. Resultater og funn presenteres for ledelse og styret.

I Flytoget benyttes verktøy og metodikk fra Factlines for å oppnå kontroll med leverandørkjeden. Metodikken skal sikre at leverandører følger krav til menneskerettigheter, arbeiderrettigheter, miljø og antikorrupsjon.

Ledelsens gjennomgang er en årlig rapportering og evaluering av sikkerhetsnivået, kvalitet på sentrale aktiviteter og av helhetlig virksomhetsstyring i selskapet. Resultatene fra ledelsens gjennomgang rapporteres til styret.

Styrets arbeid og sammensetning

Styret i Flytoget består av åtte medlemmer. Flytoget har inngått avtale med fagforeningene (Norsk Lokomotivmannsforbund og Norsk Jernbaneforbund) om ikke å ha bedriftsforsamling. Til gjengjeld har de ansatte tre representanter i styret. I tillegg består styret av fem eiervalgte medlemmer som velges av generalforsamlingen. De aksjonærvalgte medlemmene er alle uavhengige av selskapets daglige ledelse. Det er tre kvinnelige styremedlemmer, som representerer en kvinneandel på 38 prosent. Blant de aksjonærvalgte styremedlemmene er kvinneandelen 40 prosent. Styret skal til enhver tid ha oppdatert kunnskap og kompetanse om alle vesentlige forhold rundt Flytogets virksomhet og strategiske utfordringer. Viktige saker på styrets agenda i 2018 har vært forbedring av topplinjen, prissetting, markedsutvikling, kostnadsreduksjoner, forbedring av rammebetingelser og forretningsutvikling.

Det ble i 2018 avholdt seks styremøter.

Organisasjon

Motiverte og engasjerte medarbeidere er en forutsetning for at Flytoget skal ha en serviceleveranse som skiller seg positivt ut og Flytoget har greid å utvikle en kultur preget av stolthet og engasjement. I utviklingsprosesser legges det vekt på involvering som innebærer at medarbeidere, mellomledere og tillitsvalgte engasjeres i ulike strategiske og planleggingsprosesser. →

I Flytoget gjennomføres det medarbeidersamtaler hvert år. Fra 2018 gjennomføres denne medarbeiderundersøkelsen årlig for alle ansatte. Flytoget er opptatt av mangfold gjennom en god balanse mellom kvinner og menn på alle nivåer, aldersmessig spredning, medarbeidere med ulik kulturell bakgrunn og et bevisst forhold til diskrimineringsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven. Etter mange års systematisk arbeid med oppfølging av sykefraværet, er selskapet i dag på nivå med øvrig norsk arbeidsliv. I 2018 var sykefraværet 6,5 prosent (6,0 prosent).

Lederlønnserklæring

Styret har utarbeidet en lederlønnserklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i henhold til allmennaksjeloven § 6-16 a. Lederlønnserklæringen fremkommer i note 2 i årsregnskapet, og er basert på retningslinjer fastsatt i februar 2015. Selskapet har et kompensasjonsutvalg som skal sikre at styret etterlever eiers forventninger i forhold til lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte, samt vurdere forslag til bonusprogram for alle medarbeidere i selskapet for påfølgende år. Det har vært avholdt fire møter i kompensasjonsutvalget i 2018. Styret behandler kompensasjonsutvalgets anbefalinger.

Framtidsutsikter

I 2018 feiret Flytoget sitt 20-årsjubileum og 331 medarbeidere kunne se tilbake på to tiår med stolt historie og en rekke viktige milepæler.

I løpet av de tjue årene selskapet har eksistert har Flytoget fraktet over 100 millioner reisende, levert 1625 millioner i utbytte, bidratt til en kollektivandel på 70 prosent, vunnet BIs kundebarometer hele seks ganger og skapt en av Norges aller sterkeste merkevarer. Det er imponerende resultater og et fantastisk utgangspunkt for fremtiden.

For at selskapet skal kunne fortsette denne reisen i et stadig mer konkurranseutsatt marked og med en pågående Jernbanereform og konkurranseutsetting av strekninger, ble det høsten 2017 utarbeidet en ny strategi for Flytoget.

Hovedretningene i strategien kan oppsummeres under seks punkter:

- Flytoget skal være kundens førstevalg til og fra Oslo lufthavn, ved å tilby det mest frekvente, påliteligste, raskeste og behageligste reisetilbudet, hvor kundene begeistres over service og enkelhet utover det vanlige.
- Flytoget skal drives på en sikker og ressurseffektiv måte, støttet av ny teknologi og til enhver tid utføres i tråd med gjeldende krav og forventninger.
- Flytoget skal til enhver tid stille tog med høy standard, tilgjengelighet og pålitelighet, igjennom høy kvalitet i forvaltning av eget materiellet med utgangspunkt et livssyklusperspektiv.
- Flytoget skal være en arbeidsplass hvor medarbeidere jobber målrettet, trives og er stolte ambassadører for selskapet. Dette skal oppnås igjennom en sterk kultur, tydelig ledelse og strukturert organisering av arbeidet, hvor gode resultater verdsettes.
- Flytoget skal levere resultater iht. forventning og ta sitt samfunnsansvar gjennom aktive handlinger, samt ved å søke samarbeidspartnere som utøver en funksjon med almen samfunnsnytte innenfor virksomhetsnære områder.
- Flytoget skal sikre langsiktig eksistens igjennom å forberede egen virksomhet til en konkurransesituasjon og parallelt arbeide aktivt for å kunne ta en større posisjon i det fremtidige jernbane-Norge.

I 2019 vil de åtte nye flytogene komme til Norge. Nye tog det er knyttet stor spenning og forventning til. Togene leveres av CAF og er bygget på høyhastighetstog Oaris. Mange forbedringer og oppgraderinger gjør dette til helt spesielle tog som skal øke komfort og kapasitet.

Flytoget er et solid og veldrevet selskap som er opptatt av å levere resultater i tråd med eiers forventning. Flytoget har gjennom det siste året vist hvordan de, tross sterk konkurranse, har klart å ta igjen tapte markedsandeler. Styret mener at prosesser som er igangsatt gir økt konkurransekraft med fortsatt sterk markedsposisjon og lønnsomhet.

Styret takker de ansatte

Flytogets styre takker selskapets medarbeidere for et godt samarbeid og for gode resultater i 2018. ●

Oslo, 07. mars 2019

Presentasjon av Flytogets styre

Rolf Gunnar Roverud

Født: 1958

Stilling: Administrerende direktør i Infranord Norge

Styremedlem siden: 2013

Styrets leder siden: 2017

Rolf har økonomisk utdanning og mastergrad innen strategi og ledelse. Han har vært konsernsjef i Scana Industrier og har hatt ledende stillinger i NSB og Saga Petroleum. Han er også styreleder i mobilitetsselskapet Kolombus AS.

Marianne Ødegaard Ribe

Født: 1968

Stilling: Administrerende direktør i Norgesgruppen Servicehandel

Styremedlem siden: 2017

Marianne Ødegaard Ribe er utdannet siviløkonom og arbeider til daglig som administrerende direktør i Norgesgruppen Servicehandel AS. Hun har jobbet i ledende stillinger både nasjonalt og internasjonalt innenfor salg, marked og forretningsutvikling i selskaper som BMW, Jordan og LEGO. Hun har også tidligere vært markedsdirektør i NSB Persontog i perioden 2002-2006. Hun er i dag styremedlem i Dolly Dimples, Viking Footwear og Malorama AS. Ribe er siviløkonom fra Handelshøyskolen BI.

Gyrid Skalleberg Ingerø

Født: 1967

Stilling: Chief Financial Officer and Executive Vice President of Kongsberg Gruppen

Styremedlem siden: 2017

Gyrid er statsautorisert revisor fra NHH og har før Telenor hatt ledende stillinger i Telenor Norge, Expert, Komplet ASA, Reiten & Co ASA, samt mange år i KPMG og i Nordea. Hun har hatt lang og variert styreverfaring siden 2000. I dag sitter hun som styremedlem i Storebrand ASA, Sporveien AS, Itera ASA og Opplysningen 1881 AS.

Trygve Gjertsen

Født: 1953

Stilling: Direktør i Braathens Aviation

Styremedlem siden: 2005

Trygve er siviløkonom fra NHH og tidligere partner i Ernst & Young. Han har vært direktør i Braathens, samt strategidirektør i konsernledelsen i Posten. Trygve har styreverv i Widerøe.

Per Stene

Født: 1972

Stilling: Flytogvert, Flytoget AS

Styremedlem siden: 2014

Per har variert erfaring både som maler, byggtapetserer, postmann og som klargjører i et utleiefirma. Han startet som Flytogvert i 2011 og har vært lokal hovedtillitsvalgt i Norges Jernbaneforbund siden 2014.

Aslak Sverdrup

Født: 1973

Stilling: : Lufthavnsdirektør Bergen Lufthavn Flesland

Styremedlem siden: 2017

Aslak Sverdrup er utdannet i Forsvaret, med lederutdanning fra Sjøkrigsskolen og spesialistutdanning fra Forsvarets Spesialkommando. Han har en videreutdanning innen risikostyring fra Buckinghamshire New University og er midt i en Master of Technology Management i regi av NHH og NTNU. Aslak har operativ ledererfaring fra Forsvarets spesialstyrker, har vært gründer og har jobbet fire år internasjonalt innen olje og gass. De siste fem årene har han jobbet i Avinor. Han er i dag Lufthavnsdirektør ved Bergen lufthavn Flesland og sitter i Avinors konsernledelse. Aslak innehar styreverv i Bergen Næringsråd og Bergen Reiselivslag.

Camilla Skibsrud Ljøgdø Eide

Født: 1976

Stilling: Teamleder planlegging, Flytoget AS

Styremedlem siden: 2018

Camilla har lang erfaring i Flytoget, og har jobbet i selskapet siden 1998. Hun har vært Kundeveileder, Flytogvert, Veileder for flytogverter og avløser på Operativ ledelse. I tillegg er hun systemansvarlig bruker for Hastus.

Jon E. Johansen

Født: 1959

Stilling: Flytogfører, Flytoget AS

Styremedlem siden: 2016

Jon er utdannet maskin montør ved Fredrikstad mekaniske verksted. I 1982 begynte han som lokfører NSB hvor han også jobbet som instruktør og kjørelærer. Jon har vært i Flytoget siden 2001 og er i tillegg til Flytogfører kjørelærer og sensor for nye førere. Jon har vært tillitsvalgt i Flytoget siden 2008.

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet for Flytoget AS består av følgende deler:

- resultatregnskap
- balanse
- kontantstrømoppstilling
- noteopplysninger

Årsregnskapet som er utarbeidet av selskapets styre og ledelse, må leses i sammenheng med årsberetningen og revisjonsberetningen. Årsregnskapet er avlagt i samsvar med aksjelov, regnskapslov og god regnskapsskikk i Norge gjeldende pr. 31. desember 2018. Den nødvendige spesifisering av regnskapsposter er gjort i noter til årsregnskapet. Notene er følgelig en integrert del av årsregnskapet.

Årsregnskapet er basert på grunnleggende prinsipper i regnskapsloven. Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter resultatføres når de er opptjent, og kostnader sammenstilles med opptjente inntekter. Regnskapsprinsippene er nærmere utdypet nedenfor. Når faktiske tall ikke er tilgjengelige på tidspunkt for regnskapsavleggelsen, tilsier god regnskapsskikk i Norge at ledelsen beregner et best mulig estimat for bruk i resultatregnskap og balanse. Det kan forekomme avvik mellom estimerte og faktiske tall. For utvalgte vesentlige regnskapsmessige estimer er det presentert sensitivitetsanalyser.

Driftsinntekter

Selskapets driftsinntekter består i hovedsak av billettinntekter og inntekter fra salg av reklameplass. Salg av togbilletter inntektsføres på tidspunktet for gjennomføring av reisen. Reklameinntekter inntektsføres i fremvisningsperioden.

Kostnadsføringstidspunkt og sammenstilling

Utgifter sammenstilles og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til.

Skattekostnad

Skattekostnader resultatføres når de påløper. Skattekostnaden i regnskapet inneholder både periodens betalbare skatt og endringen i utsatt skatt/skattefordel.

Endring i utsatt skatt/skattefordel er den del av skatten som påhviler periodens regnskapsmessige resultat, men som kommer til betaling/fradrag i senere perioder. I henhold til Stortingsvedtak om endring av skattesats er utsatt skatt beregnet med ny fremtidig sats på 22 prosent. Betalbar skatt beregnes med sats på 23 prosent. Utsatt skatt er beregnet på grunnlag av de midlertidige forskjellene mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier samt ligningsmessige underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Utsatt skattefordel blir oppført i balansen i den grad dette kan forsvares ut fra forventninger om fremtidig inntjening.

Finansielle instrumenter

Valutasikringsinstrumenter i form av valutaterminkontrakter er inngått for å valutasikre innkjøp av nye flytog. I tillegg benyttes selskapets eurokonto som sikringsinstrument. Disse er regnskapsmessig behandlet som kontantstrømsikring i regnskapet. Verdiendring av sikringsinstrumentet regnskapsføres ikke før sikringsinstrumentet realiseres. Verdi av sikringsobjektet balanseføres ikke. Dette i tråd med NRS 18 bestemmelser om regnskapsføring under sikring, alternativ 2b.

Utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta, regnskapsføres til valutakursen på transaksjonstidspunktet. Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta, som ikke er sikret ved bruk av terminkontrakter, balanseføres til kursen ved regnskapsårets slutt. Valutakursdifferanser klassifiseres som finansinntekt eller – kostnad.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler knyttet til forbruksmateriell er klassifisert som omløpsmidler. Den samme regelen gjelder for kortsiktig gjeld. Fordringer og gjeld som ikke knytter seg til kjernedrift, er klassifisert som omløpsmidler/kortsiktig gjeld hvis de forfaller innen ett år etter tidspunktet da regnskapet ble avsluttet. Øvrige eiendeler er klassifisert som anleggsmidler og øvrig gjeld som langsiktig.

Klassifisering av kontanter

Består av kontanter, inkludert veksler til billettautomater og bankinnskudd. →

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler, avskrivning og nedskrivninger

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid og er oppført til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Varige driftsmidler avskrives lineært over det enkelte driftsmidlets forventede økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris. For vesentlige driftsmidler foretas en løpende revurdering av avskrivningstiden når levetid endrer seg. Avskrivningstider er nærmere spesifisert i note 12. Avskrivningene er klassifisert som ordinære driftskostnader. Vedlikehold av driftsmidler som ikke er periodisk vedlikehold, kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives. Investeringsprosjekter under utførelse består av ikke ferdigstilte investeringsprosjekter som vil bli overført til varige driftsmidler for avskrivning når de tas i bruk.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler blir vurdert for mulig nedskrivning når det foreligger indikasjoner om verdifall. Nedskrivning skjer til virkelig verdi ved verdifall som forventes å ikke være forbigående. Nedskrivninger blir reversert i den grad forutsetningen for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Periodisk vedlikehold

Kostnader knyttet til periodisk vedlikehold av flytog aktiveres og avskrives over perioden frem til neste planlagte periodiske vedlikehold.

Forbruksmateriell

Balanseført forbruksmateriell vurderes til det laveste av gjennomsnittlig kostpris og virkelig verdi. Beholdningen av forbruksmateriell vurderes årlig for nedskrivning. Roterende togdeler klassifiseres som anleggsmidler.

Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er i balansen ført opp til pålydende etter fradrag for avsetning til påregnelig tap.

Ytelser til ansatte

Selskapet har to ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er usikret, og estimert fremtidig forpliktelse avsettes i balansen som en forpliktelse. Ytelser til ansatte i form av pensjonsordninger og aktu-

arberegnede forpliktelser vedrørende risiko for "Loss of licence" for flytogførere, er i henhold til NRS 6A regnskapsført i samsvar med IAS (International Accounting Standards) 19 «Ytelser til ansatte». Netto pensjonsforpliktelse knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger beregnes separat for hver ordning ved å estimere størrelsen på fremtidige ytelser som den ansatte har opptjent gjennom sin arbeidsinnsats i innværende og tidligere perioder. Disse fremtidige ytelsene diskonteres for å beregne nåverdien, og virkelig verdi av pensjonsmidler trekkes fra for å finne netto pensjonsforpliktelse. Diskonteringsrenten utgjør balansedagens rente på bedriftsobligasjonslån med særlig høy kredittverdighet (AAA-vurdering) og med tilnærmet samme løpetid som selskapets forpliktelser. Beregning er gjort av en kvalifisert aktuar, og er basert på en lineær opptjeningsmodell. Når ytelsene i en ordning forbedres, innregnes den andelen av økningen i ytelsene som ansatte har opparbeidet rettighet til, som kostnad i resultatregnskapet lineært over gjennomsnittlig tidsperiode frem til de ansatte har oppnådd en ubetinget rett til de økte ytelsene. Kostnaden innregnes umiddelbart i resultatregnskapet dersom de ansatte allerede ved tildeling har fått en ubetinget rett til økte ytelser. Aktuarielle gevinster og tap oppstår ved beregning av foretakets netto pensjonsforpliktelser innregnes i netto pensjonsforpliktelser umiddelbart og belastes direkte mot annen egenkapital.

Regnskapsestimer og sensitivitetsanalyser

Regnskapsavleggelsen er særlig påvirket av valgte finansielle og aktuariemessige forutsetninger hva angår beregning av selskapets pensjonskostnader og regnskapsførte pensjonsforpliktelser. For konsekvenser av gitte endringer av enkelte vesentlige forutsetninger på selskapets resultatregnskap og finansielle stilling og for sensitivitetsanalyse se note 11 "Pensjoner".

Valg av levetider ved fastsettelse av avskrivningskostnader for varige driftsmidler som togsett og immaterielle rettigheter som sporprioritet har vesentlig innvirkning på regnskapsførte avskrivningskostnader og bokført verdi. Tilsvarende vil en endret gruppering av selskapets togsettkomponenter og valg av levetider innenfor den enkelte komponentgruppe kunne få vesentlig innvirkning på avskrivningskostnaden. ●

Resultatregnskap 01.01. - 31.12. (tall i 1 000)

	Note	2018	2017
Billettinntekter	1	976 185	913 358
Annen driftsinntekt	1	16 906	18 942
Sum driftsinntekter		993 091	932 300
Lønnskostnad	2, 11	288 045	292 045
Av-/nedskrivning	5, 12	139 211	147 644
Annen driftskostnad	2, 13, 14	359 438	341 653
Sum driftskostnad		786 694	781 343
Driftsresultat		206 397	150 957
Annen finansinntekt		861	9 176
Annen finanskostnad		-3 932	-3 490
Ordinært resultat før skattekostnad		203 325	156 643
Skattekostnad på ordinært resultat	4	40 648	37 133
Årsresultat		162 677	119 510
Disponering (dekning) av årsresultatet			
Til utbytte	8	162 677	119 510
Sum disponering		162 677	119 510

Balanse pr. 31.12 (tall i 1 000)

Eiendeler	Note	2018	2017
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Fortrinnsrett tilbringertransport	7, 12	140 647	156 131
Sum immaterielle eiendeler		140 647	156 131
Varige anleggsmidler			
Varige driftsmidler	12	605 893	707 742
Investeringsprosjekter under utførelse	5	519 751	466 623
Sum varige driftsmidler		1 125 643	1 174 366
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler		10	10
Sum finansielle anleggsmidler		10	10
Sum anleggsmidler		1 266 300	1 330 506
Omløpsmidler			
Forbruksmateriell	10	24 140	22 353
Fordringer			
Kundefordringer	3	5 854	8 096
Andre kortsiktige fordringer		0	20
Sum fordringer		5 854	8 116
Bankinnskudd, kontanter o.l.	6	114 495	47 842
Sum omløpsmidler		144 490	78 311
Sum eiendeler		1 410 790	1 408 817

Balanse pr. 31.12 (tall i 1 000)

Egenkapital og gjeld	Note	2018	2017
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital (400 000 aksjer á kr 1 000)	7, 8	400 000	400 000
Overkurs	8	292 468	292 468
Sum innskutt egenkapital		692 468	692 468
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	8	28 415	25 025
Sum opptjent egenkapital		28 415	25 025
Sum egenkapital		720 883	717 493
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	11	309 777	301 124
Utsatt skatt	4	14 470	31 958
Sum avsetning for forpliktelser		324 247	333 083
Kortsiktig gjeld			
Trekkfasilitet	9	0	55 000
Leverandørgjeld		61 956	56 623
Betalbar skatt	4	62 392	51 449
Skyldige offentlige avgifter		21 804	18 731
Utbytte		162 677	119 510
Annen kortsiktig gjeld		56 830	56 928
Sum kortsiktig gjeld		365 659	358 241
Sum gjeld		689 907	691 324
Sum egenkapital og gjeld		1 410 790	1 408 817

Oslo, 07. mars 2019

Kontantstrømoppstilling (tall i 1 000)

	2018	2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	203 325	156 643
Periodens betalte skatt	-51 449	-51 528
Avskrivninger	139 211	147 644
Endring i varelager	-1 787	-274
Endring i kundefordringer	2 241	-5 787
Endring i leverandørgjeld	5 333	-149 763
Endring i andre tidsavgrensingsposter	19 254	15 413
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	316 128	112 348
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	74 964	142 355
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-74 964	-142 355
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Opptrekk/nedbetaling av kortsiktig trekkfasilitet	-55 000	55 000
Utbetalinger av utbytte	-119 510	-105 228
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-174 510	-50 228
Netto kontantstrøm for perioden	66 654	-80 234
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	47 842	128 076
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	114 495	47 842
Denne består av:		
Bankinnskudd m.v.	114 495	47 842

Note 1 Driftsinntekter (tall i 1 000)

	2018	2017
Billettinntekter	976 185	913 358
Inntekter ved utleie av reklameplass	12 151	16 268
Andre driftsinntekter	4 755	2 674
Sum	993 091	932 300

Note 2 Lederlønnserklæring og godtgjørelse til styret og ledende ansatte

Styret i Flytoget skal i henhold til selskapets vedtekter hvert år legge frem for den ordinære generalforsamlingen en lederlønnserklæring over styrets retningslinjer for lederlønnfastsettelsen.

Selskapets lederlønnspolitik

Styret i Flytoget er opptatt av at selskapet tilbyr konkurransedyktige vilkår, slik at selskapet tiltrekker seg og beholder dyktige medarbeidere. Retningslinjene for lederlønnfastsettelse for statlige selskaper er nedfelt i «Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel.»

Ledende ansatte defineres som administrerende direktør og ansatte som er medlem av Flytogets ledergruppe på midlertidig eller permanent basis. Lederlønninger i Flytoget fastsettes etter følgende hovedprinsipper:

- Selskapet skal tiltrekke seg og beholde gode ledere. Lederlønning skal være konkurransedyktige, men ikke lønnsledende. Det skal utvises moderasjon i fastsettelsen og justeringer av lederlønninger. Lønningene (summen av fast godtgjørelse som mottas) skal normalt ligge rundt gjennomsnittet av lederlønninger for tilsvarende ledere i sammenlignbare virksomheter. Lederlønninger skal bidra til verdiskapning i selskapet.

Kompensasjonsutvalg

Flytoget har et særskilt kompensasjonsutvalg hvis mandat er:

- å drøfte og fremme forslag til styret om retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte, samt å forberede styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i henhold til kravene i allmennaksjeloven § 6-16a.
- å forberede saker til styret som gjelder ansettelsesforhold, avlønning og eventuelt sluttvederlag til administrerende direktør.
- å godkjenne innstilling fra administrerende direktør i saker som gjelder ansettelsesforhold, avlønning og eventuelt sluttvederlag

til ledende ansatte. Administrerende direktør skal alltid drøfte behandling av selskapsledelsens individuelle betingelser med kompensasjonsutvalget.

- å drøfte med administrerende direktør, før dennes fremleggelse for styrets behandling, prinsipielle spørsmål knyttet til lønnsnivå, resultatlønnordning, pensjonssystem/-vilkår, ansettelsesavtaler og lignende samt øvrige forhold tilknyttet kompensasjon i selskapet som er av uvanlig art eller innebærer merrisiko.
- å vurdere bonusmodell og innslagspunkter for ledere og medarbeidere før dette fremlegges og godkjennes av styret.

Hovedprinsippene i selskapets lederlønnspolitik

Fastlønn skal være hovedelementet i ledernes lønn. I tillegg til fastlønn mottar ledende ansatte tilleggsytelser. Nedenfor kommenteres de enkelte ytelser som benyttes spesifikt.

Fastlønn

Fastlønnen skal være hoveddelen av lederlønnen. Det er av styret ikke satt noen øvre eller nedre beløpsmessige begrensninger for fastsettelse av fastlønn for ledende ansatte i selskapet for kommende regnskapsår. Flytoget skal ikke være lønnsledende, men ha konkurransedyktige lønninger. Den årlige lederlønnjusteringen pr. 1. april 2018 var 1,9 prosent, som er lavere enn resten av selskapets ansatte (2,7 prosent).

Årlige bonusavtaler

Selskapet har i mange år praktisert bonusordninger for ledere og ansatte som et virkemiddel for å nå forretningsmessige mål. De årlige bonusavtalene for ledende ansatte har en maksimal utbetaling tilsvarende tre måneders lønn inkl. feriepenger. Måltallene for bonus er basert på finansielle og operasjonelle kriterier.

Bonus betraktes ikke som en del av den faste kompensasjonen. →

For 2018 ble bonusmodellen justert. Den justerte modellen skiller mellom en individuell ordning som nå er begrenset kun til medlemmer av ledergruppen og en kollektiv ordning for alle øvrige ansatte. Bonusmålene i den kollektive ordningen var: Antall passasjerer, resultat før skatt, kundetilfredshet og sykefravær, mens målene i ledergruppens bonusmodell besto av overordnede finansielle mål for selskapet og individuelle mål som den enkelte avdelingsleder er ansvarlig for. Budsjett danner utgangspunkt for bonusmålene. Målene samt innslagspunktene for adm. dir. besluttes av styret årlig etter behandling i kompensasjonsutvalget. For 2018 utbetales 90 prosent av oppnåelig bonus i den kollektive ordningen, mens gjennomsnittet for den individuelle ordningen gir 74 prosent uttelling.

For 2019 vil bonusmålene i den kollektive ordningen være: Antall passasjerer, resultat før skatt, kundetilfredshet og medarbeiderengasjement, mens målene i ledergruppens bonusmodell vil følge praksis for 2018.

Andre godtgjørelser

Ytterligere variable elementer for ledende ansatte inkluderer ordning med fast kjøregodtgjørelse/firmabil, aviser, mobiltelefon og eventuell dekning av utgifter til bredbåndskommunikasjon i samsvar med etablerte retningslinjer for ansatte.

Forsikring

Ledende ansatte har samme personalforsikringer som øvrige ansatte.

Pensjonsordninger

Alle medarbeidere er kollektivt medlem av tjenestepensjonsordningen i Statens pensjonskasse.

Pensjonsgrunnlaget (pensjonsgivende inntekt) er begrenset opp til 12G.

Selskapet går over til ny innskuddsbasert pensjonsordning 01.01.19. Det vises til note 11.

Oppsigelsestid

Administrerende direktør har avtale om gjensidig oppsigelse i seks måneder, mens øvrige ledende ansatte har tre måneders oppsigelse.

Etterlønsordninger

Dersom selskapet sier opp ansettelsesforholdet med administrerende direktør gjelder seks måneders etterlønn basert på grunnlønn dersom styret tar initiativ til opphør av ansettelsesforholdet. Etterlønn reduseres forholdsmessig med ny inntekt. Øvrige ledelse og ledende ansatte har ikke avtalefestet etterlønsordninger.

Tildeling av aksjer

Flytoget er i sin helhet eid av Nærings- og fiskeridepartementet. Aksjetildeling er således ikke aktuelt.

Lederlønspolitikken ført i 2018

Lederlønspolitikken, som har vært ført i 2018, er i henhold til «Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel» fastsatt av NFD fra 13. februar 2015. ●

Lønnskostnader (tall i 1 000)	2018	2017
Lønninger	211 854	209 966
Folketrygdavgift	34 074	34 401
Pensjonskostnader	42 699	36 822
Andre ytelser, inkl styrehonorar	-582	10 857
Lønnskostnader	288 045	292 046
Gjennomsnittlig antall årsverk	297	312

Note 2 fortsetter Lederlønnserklæring og godtgjørelse til styret og ledende ansatte (tall i 1 000)

Godtgjørelse til ledende ansatte og styret

Ansatt	Tittel	Lønn inkl. feriepenger	Bonus utbetalt 2018	Pensjonskostnad	Annen godtgjørelse
Philipp Engedal	Administrerende direktør	2 260	489	472	255
Hans Kristensen *	Driftsdirektør	1 185	339	329	189
Eva Sørby Bråten	Økonomidirektør	1 468	315	474	152
Thomas Berntsen	Direktør drift og teknisk	1 293	276	399	134
Kari Skybak **	Direktør HR	730	321	264	76
Nicolai Bryde	Kommersiell direktør	1 147	62	398	11
Toril Dyrkorn	IT og utviklingssjef	1 276	183	381	11
Åge Pedersen	Administrasjonssjef	1 165	167	436	156
Lena Angela Nesteby ***	Merkevare- og kommunikasjonssjef	412	28	105	13
Ida Fottland ****	Kommunikasjonssjef	471	28	72	7
Vigdis Torblaa *****	Plan- og personaldirektør	496	-	65	7
Sum		11 903	2 208	3 395	1 011

Adm direktørs lønnsøkning var i 2018 på 2,8 prosent

* Sluttet 30. september

** I ledergruppen tom 30. juni

*** Sluttet 31. mai

**** I ledergruppen fra 19. mai

***** I ledergruppen fra 1. august

Styret	2018	2017
Styregodtgjørelse	1 420	1 274
Herav godtgjørelse til styrets leder	322	299
Fakturert honorar revisor (ekskl. mva)		
Lovpålagt revisjon	250	273
Revisjonsnær rådgivning	78	6

Note 3 Kundefordringer (tall i 1 000)

Kundefordringer	2018	2017
Avsatt for usikkerhet i kundefordringer 31.12.	350	150
Årets konstaterte tap	546	447
Innkomet på tidligere avskrevne fordringer	0	0
Årets tap på kundefordringer	546	447

Note 4 Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel (tall i 1 000)

	Endring	2018	2017
Midlertidige forskjeller som inngår i grunnlaget for utsatt skatt/skattefordel			
Driftsmidler		378 206	443 224
Kundefordringer		-350	-150
Pensjonsforpliktelser		-309 777	-301 125
Avsetninger		-2 300	-3 000
Netto midlertidige forskjeller		65 779	138 950
Grunnlag for utsatt skatt/skattefordel i balansen	-73 171	65 779	138 950
Utsatt skattefordel/utsatt skatt	-17 487	14 471	31 958
Utsatt skatt i regnskapet	-17 487	14 471	31 958
Herav pensjonsforpliktelse direkte mot EK	7 646	-249 749	-257 395
Herav utsatt skatt direkte mot EK	4 256	-54 945	-59 201
Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt			
Resultat før skattekostnad		203 325	156 643
Permanente forskjeller		-12 879	14 591
Grunnlag for årets skattekostnad		190 447	171 234
Endring i forskjeller som inngår i grunnlag for utsatt skatt/skattefordel		80 822	43 135
Grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet		271 269	214 369
Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)		271 269	214 369

Note 4 fortsetter Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel (tall i 1 000)

Fordeling av skattekostnaden		
Betalbar skatt (23 prosent av grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet)	62 392	51 449
Sum betalbar skatt	62 392	51 449
Endring i utsatt skatt/skattefordel	-18 589	-10 352
Endring i utsatt skatt/skattefordel som følge av endret skattesats	-3 155	-3 963
Skattekostnad (23 prosent av grunnlag for årets skattekostnad)	40 647	37 133
Avstemming av årets skattekostnad		
Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	203 325	156 643
Beregnet skatt 23 prosent	46 765	37 594
Skattekostnad i resultatregnskapet	40 647	37 133
Differanse	-6 117	-462
Differansen består av følgende:		
23 prosent av permanente forskjeller	-2 962	3 502
Endring i utsatt skatt/skattefordel som følge av endret skattesats	-3 155	-3 963
Sum forklart differanse	-6 117	-462
Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skatt i skattekostnaden	62 392	51 449
Betalbar skatt i balansen	62 392	51 449

Note 5 Investeringsprosjekter under utførelse (tall i 1 000)

	2018	2017
Anskaffelseskost 01.01	466 624	451 032
Forskuddsbetaling nye flytog	27 798	49 863
Tilgang	47 166	92 492
Nedskrivning	0	-1 884
Ferdigstilte investeringsprosjekter overført til varige driftsmidler	-21 837	-124 879
Anskaffelseskost 31.12	519 751	466 624

Note 6 Bankinnskudd (tall i 1 000)

	2018	2017
Bankinnskudd, kontanter o.l	114 495	47 842
Herav bundne skattetrekksmidler 9,3 MNOK		

Note 7 Nærstående parter

Flytoget AS har definert Nærings- og fiskeridepartementet (eier), Samferdselsdepartementet, Mantena AS, Bane NOR SF og Jernbanedirektoratet som nærstående parter.

Jernbanedirektoratet og Flytoget har en trafikkeringsavtale om tilbringertransport på strekningen mellom Oslo Lufthavn og Asker. Selskapet har en sportilgangsavtale med Bane NOR som regulerer alle forhold knyttet til bruk og betaling av infrastruktur.

Flytoget har avtale med Bane NOR Energi om strømleveranser. All elektrisitet til togframføring og for strømforsyning til hele det elektrifiserte nasjonale jernbanenettet anskaffes av Bane NOR Energi, som er forretningsenhet i Bane NOR.

Driftspausebasert vedlikehold av flytogene, inklusiv tilgang til verkstedinfrastruktur, utføres av Mantena til markedsmessige betingelser. ●

Transaksjoner (tall i 1 000)	2018	2017
Inntekter		
Bane NOR	0	728
Jernbanedirektoratet	4 721	2 476
Kostnader		
Bane NOR	116 495	118 573
Jernbanedirektoratet	116	154
Mantena	54 590	59 590

Note 8 Egenkapital (tall i 1 000)

	Aksjekapital	Overkursfond	Aktuariell gevinst og tap pensjonsmidler (etter skatt)	Øvrig annen egenkapital	Sum annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr. 31.12.2017	400 000	292 468	-198 194	223 219	25 025	717 493
Årets resultater				162 677	162 677	
Utbytte				-162 677	-162 677	
Årets aktuarielle gevinst og tap på pensjonsmidler etter skatt			3 390		3 390	
Pr. 31.12.2018	400 000	292 468	-194 804	223 219	28 415	720 883

Aksjekapital er på 400 000 000 kroner fordelt på 400 000 aksjer pålydende 1000 kroner. Alle aksjene eies av staten v/Nærings- og fiskeridepartementet

Note 9 Rentebærende gjeld, forfallsstruktur og sikkerhetsstillelser

Selskapet har en ubenyttet kassekreditt på 25 MNOK pr 31.12.2018.

Selskapets revolverende langsiktige trekkfasilitet på 250 MNOK, som ble etablert i 2016, ble innløst primo 2018 samtidig som ny langsiktig trekkfasilitet på 550 MNOK ble etablert. Pr. 31.12.18 var det ingen opptrekk på ny fasilitet.

Følgende finansielle covenants gjelder for trekkfasiliteten:

- Låntakers netto rentebærende gjeld/EBITDA skal være <4
- Låntakers egenkapital skal være > 25 prosent

Valutaterminkontrakter

Selskapet bruker terminkontrakter på utenlandsk valuta for å sikre selskapets kontantstrømmer tilknyttet kjøp av nye flytog (avtale inngått i april 2015) (kontantstrømsikring).

Regnskapsmessig klassifiseres terminkontraktene som sikringsinstrumenter. I tillegg benyttes selskapets eurokonto som sikringsinstrument.

Som følge av endringer i kontraktens betalingsplan, er terminenes forfallsdatoer endret i henhold til dette.

Det skal betales 48,7 MEUR på togkontrakten i perioden april 2019 – september 2019. Beløpene er sikret med EUR-terminer tilsvarende 441,6 MNOK. Pr. 31.12.18 er markedsverdien av sikringen 43,5 MNOK. ●

Note 9 fortsetter Rentebærende gjeld, forfallsstruktur og sikkerhetsstillelser

Produkt	Markedsverdi	Val.	Kjøpt	Val.	Solgt	Handelsdato	Forfallsdato
Termin	713 236	EUR	2 531 000	NOK	24 420 354	21.12.2017	17.04.2019
Termin	519 108	EUR	2 531 000	NOK	24 645 106	06.12.2018	16.05.2019
Termin	836 496	EUR	2 531 000	NOK	24 331 769	21.12.2017	20.05.2019
Termin	9 578 376	EUR	9 445 199	NOK	84 435 356	21.12.2017	11.06.2019
Termin	7 577 055	EUR	7 593 000	NOK	68 000 630	21.12.2017	11.06.2019
Termin	2 552 260	EUR	2 531 000	NOK	22 644 098	21.12.2017	14.06.2019
Termin	3 802 574	EUR	3 796 500	NOK	34 049 290	21.12.2017	17.07.2019
Termin	3 867 495	EUR	3 796 500	NOK	34 009 427	21.12.2017	02.08.2019
Termin	2 554 538	EUR	2 531 000	NOK	22 708 132	21.12.2017	12.08.2019
Termin	3 834 085	EUR	3 796 500	NOK	34 066 754	21.12.2017	16.08.2019
Termin	3 832 187	EUR	3 796 500	NOK	34 100 163	21.12.2017	02.09.2019
Termin	3 828 770	EUR	3 796 500	NOK	34 141 545	21.12.2017	25.09.2019
Sum	43 496 181		48 675 699		441 552 623		

Note 10 Forbruksmateriell (tall i 1 000)

	2018	2017
Reservedeler	24 140	22 353

Flytoget AS er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og selskapet har slik pensjonsordning som oppfyller kravene etter denne loven.

Selskapet har kollektiv ytelsesbasert pensjonsordning for sine ansatte i Statens Pensjonskasse (SPK). Pensjonsordningen omfatter ytelser etter lov om Statens Pensjonskasse. Ytelsene er alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Selskapet betaler premien i sin helhet.

Pensjonsordningen omfatter 318 ansatte og 62 pensjonister pr. 31.12.2018.

Pensjonsordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser, som i hovedsak bestemmes av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Utbetaling av pensjoner er garantert av staten.

Premiefastsettelsen skjer etter actuarielle prinsipper. Forutsetningen er at innbetalt premie skal dekke den til enhver tid opptjente pensjonsrettighet. Ordningen er imidlertid ikke fondsbasert. Ved premieberegningen gjøres likevel fradrag for avkastning på simulerte fondsmidler (fordring på staten/"fiktivt fond") tilsvarende forpliktelsen som om midlene var plassert i langsiktige statsobligasjoner.

Flytoget AS har avtalefestet førtidspensjon (AFP) fra fylte 62 år for alle ansatte som ikke har avtale om pensjonering ved oppnådd særskilt aldersgrense og som oppfyller kravene til tjenestetid.

Avsetning for fremtidige ytelser til ansatte inkluderer forpliktelse vedrørende risikodekning for engangsutbetaling ved "Loss of license".

Flytogførere har avtalefestet rett til engangsutbetaling av inntil elleve ganger folketrygdens grunnbeløp ved tap av bevilling til å føre tog grunnet medisinske forhold. Årlig kostnad og beregnet forpliktelse er aktuarberegnet basert på gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid for flytogførere. Ordningen er regnskapsført sammen med og etter samme regnskapsprinsipper som gjelder for selskapets pensjonsforpliktelser, herunder estimatavvik. Øvrige beregningstekniske forutsetninger tilsvarer dem som er benyttet for selskapets pensjonsordninger. Det ble ikke utbetalt "Loss of licence" til flytogførere i 2018.

I 2018 ble det inngått enighet med tillitsvalgte om overgang fra dagens ytelsesbaserte til en ny innskuddspensjonsordning. Overgangen skjer 01.01.2019. I tillegg til innskuddspensjonsordning tilbys ansatte født tidligere enn 01.01.64 en egen tidligpensjonsordning lik ordningen i SPK. Ansatte som beregningsmessig kommer dårligere ut ved 67 år i ny ordning sett opp mot gammel ordning vil kompenseres for dette fra 01.01.19. Alle ansatte, som ikke står igjen i SPK pga uførhet eller sykemelding, meldes inn i Fellesordningen for AFP.

I forbindelse med overgang til ny pensjonsordning ble det opprettet en midlertidig innskuddspensjonsordning for nyansatte etter 01.08.18 med varighet ut 2018. Ordningen omfattet fem ansatte og representerte innskuddspensjonskostnad på 119 TNOK.

Utmeldingseffekt fra SPK samt innføring av driftsordning for ansatte født før 1964 vil regnskapsmessig synliggjøres 01.01.19 med anslagsvis 55 MNOK (kostnadsreduksjon). ●

Pensjonskostnad (tall i 1 000)	2018	2017
Kostnad knyttet til inneværende periodes pensjonsopptjening (current service and administration costs)	34 894	31 029
Rente på forpliktelse	13 978	12 567
Brutto pensjonskostnad	48 872	43 596
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-8 016	-7 869
Netto pensjonskostnad før arbeidsgiveravgift	40 856	35 728
Periodisert arbeidsgiveravgift	5 397	5 038
Netto pensjonskostnad etter arbeidsgiveravgift (ytelse)	46 253	40 765
Pensjonskostnad innskuddsordning DnB	147	0
Netto pensjonskostnad etter arbeidsgiveravgift	46 401	40 765

Note 11 fortsetter Pensjoner (tall i 1 000)

Pensjonskostnad (tall i 1 000)	2018	2017
Avstemming av pensjonsordningenes finansierte status mot beløp i balansen:		
Bevegelser pensjonsforpliktelse (PBO)		
PBO ved periodens begynnelse	590 824	490 442
Årets pensjonsopptjening, Service Cost	31 826	30 784
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	13 978	12 567
Aktuarielt tap/(gevinst)	-21 403	65 210
Pensjonsutbetalinger	-10 568	-8 179
PBO ved periodens slutt	604 657	590 824
Bevegelser pensjonsmidler		
Pensjonsmidler ved periodens begynnelse	326 483	292 831
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	8 016	7 869
Aktuarielt (tap)/gevinst	-14 702	6 163
Administrasjonskostnader	-650	-674
Innbetaling	26 253	28 473
Pensjonsutbetalinger	-10 568	-8 179
Pensjonsmidler ved periodens slutt	334 832	326 483
Bevegelser pensjonsforpliktelse		
Nåverdi av usikrede pensjonsforpliktelse	6 894	4 144
Nåverdi av fondsbaserte pensjonsforpliktelse	599 752	586 252
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-334 832	-326 483
Periodisert arbeidsgiveravgift	37 963	37 212
Netto pensjonsforpliktelse	309 777	301 125
Netto pensjonsforpliktelse pr. 1. januar	301 125	225 475
Mottatt innskudd/utbetaling av pensjoner	-29 954	-32 488
Netto pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet	46 253	40 765
Endringer i estimatavvik regnskapsført direkte mot egenkapitalen	-7 646	67 373
Netto pensjonsforpliktelse pr. 31. desember	309 777	301 125
Egenkapital belastninger		
Akkumulerte estimatavvik 1/1	257 395	190 023
Årets endring	-7 646	67 373
Akkumulerte estimatavvik 31/12	249 749	257 395

Note 11 fortsetter Pensjoner (tall i 1 000)

Pensjonskostnad (tall i 1 000)	2018	2017
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	2,60 %	2,40 %
Forventet lønnsregulering	2,75 %	2,50 %
Forventet G-regulering	2,50 %	2,25 %
Forventet pensjonsøkning	1,75 %	1,50 %
Forventet avkastning på fondsmidler	2,60 %	2,40 %
Arbeidsgiveravgift		
Uttakstilbøyelighet AFP togførere / togverter og kundeveiledere / øvrig	87% / 80% / 75%	87% / 80% / 75%
Turnoverfaktorer førere og funksjonærer / verter / over 50 år	5% / 10% / 1%	5% / 10% / 1%
Erfaringsmessige estimatendringer og avvik fra forutsetninger		
Brutto pensjonsforpliktelse	604 657	590 824
Estimatavvik vedr. brutto pensjonsforpliktelse i prosent (reduksjon)/økning	-2 %	-17 %
Pensjonsmidler	334 832	326 483
Estimatavvik vedr. pensjonsmidler i prosent (reduksjon)/økning	2 %	10 %
Sensitivitetsanalyse		
Utført sensitivitetsanalyse viser at dersom diskonteringsrenten / lønnsvekst / pensjons - og G-regulering økes / reduseres med 0,5 prosent øker / reduseres periodens netto pensjonskostnad for 2018 og netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.2018 med (ekskl. arbeidsgiveravgift):		
	2018	
Netto pensjonsforpliktelse: økning/(reduksjon)	-0,5 %	0,5 %
Endring i diskonteringsrenten	2 292	-1 887
Endring i lønnsvekst	0	0
Endring i pensjonsregulering / G-regulering (netto)	-166	158
Netto pensjonskostnad	-0,5 %	0,5 %
Endring i diskonteringsrenten	228	-199
Endring i lønnsvekst	-90	96
Endring i pensjonsregulering / G-regulering (netto)	-112	120

Note 12 Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler (tall i 1 000)

	IT, maskiner, innredning	Togmateriell	Påkostning, leide lokaler m.m	Fortrinnsrett tilbringer- transport	Sum 2018	Sum 2017
Anskaffelseskost 01.01	221 219	1 802 785	17 827	412 404	2 454 235	2 370 805
Tilgang kjøpte driftsmidler	13 157	8 680	0	0	21 837	124 878
Avgang	-2 812	-54 421	0	0	-57 233	-40 721
Nedskrivning	0	0			0	-727
Anskaffelseskost 31.12	231 564	1 757 044	17 827	412 404	2 418 839	2 454 235
Akk.avskr, nedskr, og rev.nedskr. 01.01	109 072	1 215 270	9 747	256 273	1 590 362	1 486 049
Akkumulerte avskrivninger 31.12	148 483	1 239 762	12 297	271 757	1 672 299	1 590 362
Akkumulerte avskr. avgang	-2 812	-54 421	0	0	-57 233	-40 721
Akkumulerte avskr. nedgang	0	0			0	-727
Balanseført verdi pr. 31.12	83 081	517 282	5 530	140 647	746 540	863 873
Årets avskrivninger	42 223	78 913	2 550	15 484	139 170	145 033
Økonomisk levetid	3-8 år	3-30 år	3-10 år	15 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		

Note 13 Leieforhold (tall i 1 000)

Selskapet har følgende leieavtaler klassifisert som operasjonelle leieavtaler

Leieavtaler	Gjenstående varighet leieforhold pr. 31.12.2018	Kostnad 2018	Kostnad 2017
Lokaler Drammen stasjon	3 år	231	214
Lokaler Lodalen	1 år	1 157	976
Lokaler Biskop Gunnerus' gt. 14	1 år	7 273	7 881

Note 14 Annen driftskostnad (tall i 1 000)

	2018	2017
Drifts- og vedlikeholdskostnader	192 124	179 265
Kjøreveisavgift	99 058	98 445
Salg og markedsføring	34 781	31 515
Administrasjonskostnader	33 475	32 428
Driftskostnader totalt	359 438	341 653

Beløpene er ekskl. merverdiavgift

Erklæring fra styret og administrerende direktør

Styret og administrerende direktør bekrefter at årsregnskapet, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettvisende bilde av Flytogets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Styret og administrerende direktør bekrefter også at årsberetningen gir en rettvisende oversikt over utviklingen, resultatet samt stillingen og usikkerhetsfaktorer selskapet står overfor. ●

Til generalforsamlingen i Flytoget AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Flytoget AS' årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig

---

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 7. mars 2019

PricewaterhouseCoopers AS

Geir Haglund
Statsautorisert revisor

(2)

Eierstyring og selskapsledelse i Flytoget

Eierstyring og selskapsledelse i Flytoget

Flytogets prinsipper for eierstyring og selskapsledelse skal legge et godt grunnlag for bærekraftig verdiskapning og gode resultater for eier og bidra til troverdighet og tillit blant kunder, medarbeidere, samarbeidspartnere, andre interessenter og i samfunnet for øvrig.

Flytoget følger «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse» for å sikre en høy standard på dialog og samspill mellom eier, styret og ledelsen av virksomheten. Hvordan ansvar og myndighet utøves mellom disse partene, er beskrevet i Flytogets policy for virksomhetsstyring med instruks for styret og administrerende direktør. I likhet med virksomhetsstyringspolicyen, er temaet eierstyring og selskapsledelse gjenstand for vurdering, diskusjon og årlig godkjenning i styret.

Flytogets kjerneverdier er entusiasme, innovasjon, effektivitet og pålitelighet. Disse verdiene skal kjennetegne Flytogets kultur, og sammen med visjon og forretningsidé, ligge til grunn for overordnede mål og strategier og prioriteringer.

Åpenhet, ansvarlighet og likebehandling skal prege bedriftskulturen, og underbygge tilliten til Flytoget både internt og eksternt. For å sikre en enhetlig, redelig og profesjonell opptreden, er det utarbeidet etiske retningslinjer som gjelder for alle medarbeidere. De etiske retningslinjene er godkjent av styret og er tilgjengelig på intranettsider, virksomhetsstyringssystemet, samt på flytoget.no.

Flytoget påvirker samfunnsutviklingen og ønsker å bidra til verdiskapning og god utnyttelse av fellesskapets sosiale og miljømessige ressurser i det området selskapet opererer i. Flytogets arbeid med bærekraft og samfunnsansvar er integrert i Flytogets styringssystemer og strategier.

Virksomhet

Flytogets samfunnsoppdrag er både å bidra til lønnsomhet for eier, Nærings- og fiskeridepartementet, og å sikre høy kollektivandel til Oslo lufthavn, og dermed bidra til å løse trafikkutfordringen og redusere påvirkning på miljø og klima. Flytoget ble etablert med mål om å sikre 50 prosent kollektivandel til Oslo lufthavn. Dette målet er for lengst oppnådd og er nå økt til 75 prosent kollektivandel innen 2030. Flytogets formålsparagraf er endret 25. november 2015 til: «Selskapets formål er å drive togtrafikk, samt investeringer, finansplasseringer og tjenesteyting i tilknytning til dette».

Flytoget driver virksomheten i tråd med formålsparagrafen. Selskapet utarbeider årlige mål og strategier for de ulike delene av virksomheten. Flytoget har en trafikkavtale med Samferdselsdepartementet om å frakte passasjerer til flyplassen på strekningen Asker – Oslo lufthavn. Avtalen har gyldighet ut januar 2028.

Selskapskapital og utbytte

Selskapets styreinstruks gir styret i Flytoget et ansvar for å sørge for at Flytogets egenkapital til enhver tid er på et forsvarlig nivå, og varsle generalforsamlingen om så ikke er tilfelle. Flytoget har gjennom flere år opparbeidet en sterk balanse, som gjør selskapet i stand til å møte fremtidige investeringer og produktforbedringer.

Styret har løpende dialog med eier om utbyttepolitikk i selskapet basert på inntjening og investeringsbehov.

Som statsaksjeselskap følges særreglene som blant annet innebærer at generalforsamlingen ikke er bundet av styrets forslag til utbytte. Videre fører Riksrevisjonen kontroll med forvaltningen av Statens eierinteresse i selskapet.

Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående

Flytoget er et 100 prosent statlig eiet selskap underlagt Nærings- og fiskeridepartementet. Retningslinjer for transaksjoner med nærstående parter er nedfelt i styreinstruksen og i etiske retningslinjer.

Fri omsettelighet

Ettersom Flytoget kun har én eier, er det ikke nedfelt i vedtektene at aksjene er fritt omsettelige.

Generalforsamling

Generalforsamlingen i Flytoget gjennomføres i henhold til aksjelovens kapittel 20. Det er næringsministeren som er selskapets generalforsamling.

Valgkomité

Flytoget har ingen valgkomité ettersom styret velges av henholdsvis eier og medarbeidere.

Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet
Flytoget har ikke bedriftsforsamling. →

Det er derfor tre ansattrepresentanter i styret, samt fem eksterne medlemmer, som velges av generalforsamlingen. De aksjonærvalgte medlemmene velges for en periode på to år, og de er alle uavhengige av selskapets daglige ledelse. Det utpekes en nestleder.

Styret skal til enhver tid være kjennetegnet av nødvendig kompetanse, kapasitet og mangfold for å utføre sine oppgaver. Informasjon om styrets medlemmer finnes på flytoget.no. Flytoget bidrar til at styrets kompetanse videreutvikles kontinuerlig med fokus på aktuelle tema.

Styrets ansvar og arbeid

Norsk selskapslovgivning og anbefalinger fra NUES fastlegger at styrets oppgaver omfatter den overordnede forvaltning og kontroll av selskapet. Styret har ansvar for at Flytogets policy for virksomhetsstyring med instruks for styret og administrerende direktør, blir utarbeidet og godkjent.

Virksomhetsstyring

Flytogets virksomhetsstyring har som formål å bidra til utøvelse av god eierstyring og selskapsledelse gjennom å sikre:

- Skriftlig dokumenterte arbeidsmetoder som ivaretar valgt retning og etterlevelse av krav.
- oversiktlig og tilgjengelig system for å tilpasse Flytoget til endringer i krav og rammebetingelser, og til å benytte ny kunnskap og nye erfaringer til å sikre kontinuerlig forbedring.

«Flytoboka» med policyer, prosedyrer og håndbøker ivaretar oppfølging av alle gjeldende interne og eksterne krav. Administrerende direktør er eier av «Flytoboka» og har det overordnede ansvaret for å følge opp etterlevelse, oppdatering og utvikling. Styret skal påse at policy for virksomhetsstyring med instruks for styret og administrerende direktør oppdateres årlig. Styret vedtar mot slutten av hvert år en plan for styremøter kommende år hvor hovedtema for hvert styremøte er spesifisert. Årsplanen omhandler styrets hovedoppgaver med vekt på mål, strategi, organisering og kontroll av selskapet.

I tillegg skal «Flytoboka» gi en helhetlig beskrivelse av vedtatt virksomhetsstyring. Policy for virksomhetsstyring, etiske retningslinjer, prosedyre fullmakter og prosedyre virksomhetsstyring gir premiser for øvrige policyer og prosedyrer.

Risikostyring

Flytogets risikostyring skal bidra til å trygge selskapets verdiskaping og vekst. Det er et mål at risikovurderinger skal gi et helhetlig bilde av risiki knyttet både til endringer i eksterne rammer, samt til intern drift og utvikling av virksomheten.

Flytoget gjennomfører årlig en samlet risikovurdering av virksomheten. Denne tar for seg Flytogets totale risikobilde sett fra et forretningsmessig perspektiv. Hensikten er å kartlegge risikoer av strategisk, finansiell, operasjonell og omdømmemessig karakter. Flytoget følger systematisk opp avdekkede, overordnede risikoer.

Internkontroll

Det foreligger revisjonsprogrammer for revisjon av virksomhetsstyringen i selskapet. Disse gjennomføres enten som rene interne prosesser eller også med bistand av ekstern ekspertise.

Det er ulike krav til revisjonsfrekvens for alle aktuelle virksomhetsområder. Styret blir forelagt resultater av gjeldende revisjoner. Ledelsen gjennomgår alle sider ved virksomhetsstyringssystemet i den årlige «Ledelsens gjennomgåelse» og styret gjennomgår årlig selskapets risikostyring og internkontroll.

Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styret fastsettes av eier i generalforsamlingen. Styrets godtgjørelse er resultatavhengig og det er ikke utstedt opsjoner til styremedlemmer. Årlig godtgjørelse til styret fremgår av noter til regnskapet.

Godtgjørelse til ledende ansatte og styret

Styret fastsetter årlig administrerende direktørs betingelser. Selskapets policy for kompensasjon til ledende medarbeidere er i henhold til retningslinjer fra Nærings- og fiskeridepartementet. Selskapet har et kompensasjonsutvalg bestående av to eiervalgte styremedlemmer og ett ansattvalgt styremedlem. HR-direktør er sekretær i kompensasjonsutvalget. Det vises for øvrig til note 2 «Lederlønnserklæring og godtgjørelse til styret og ledende ansatte». →

Informasjon og kommunikasjon

Selskapet har kvartalsvise møter med eier hvor finansielle og ikke finansielle resultater blir presentert sammen med annen relevant informasjon. Kvartalsresultatene publiseres på flytoget.no. Flytoget jobber for å møte informasjonsbehovet til andre interessenter som kunder, samarbeidspartnere, premissgivere og samfunnet for øvrig. Dette skjer gjennom en målrettet interessentdialog og en integrert årsrapportering.

Selskapsovertagelse

Flytoget er et selskap eiet av Nærings- og fiskeridepartementet og har av den grunn ikke utarbeidet hovedprinsipper for hvordan selskapet vil opptre ved eventuelle overtagelsestilbud.

Revisor

Revisor er til stede på styremøtet i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet hvor også brev fra revisor blir gjennomgått. Styret har i samme møte en egen samtale med revisor uten at administrasjonen er til stede. Revisor møter på generalforsamlingen.

Samlet godtgjørelse til revisor er beskrevet i note 2 til regnskapet. Godtgjørelsen er fordelt på revisjon og andre tjenester. Selskapet er bevisst på bruken av revisor til andre tjenester enn revisjon. ●

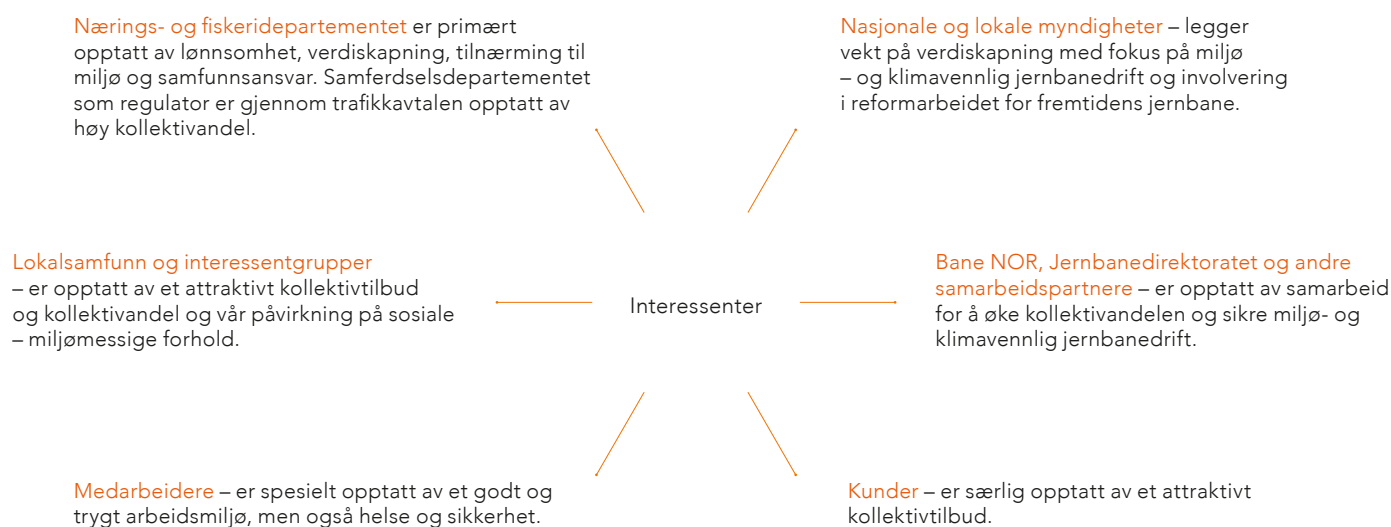
Kapittel 1 – Dialog og åpenhet

I Flytoget jobber vi for å utvikle vår kommunikasjonsform slik at den til enhver tid møter informasjonsbehovet til våre mange interessenter. Det er viktig å forstå hvem våre nøkkelinteressenter er, og skjønne deres krav og forventninger. Gjennom åpenhet og en god dialog sikrer vi de rette tilbakemeldingene, mulighet til å kontinuerlig forbedre oss, bygge tillit og et godt omdømme.

Interessenter

Kartleggingen av interessentene og deres forventninger, som ble gjennomført i forbindelse med vesentlighetsanalysen, tok utgangspunkt i en gjennomgang av den kontinuerlige dialogen med interessentgrupper og inkluderte møte med eier, myndigheter og samarbeidspartnere samt tilbakemeldinger fra kunder og medarbeidere. Andre kilder til informasjon var blant annet vurderinger av media og bransjerapporter.

Figur 1 Flytogets interessentgrupper

Rapportering

En del av Flytogets dialog med interessentene er ekstern rapportering om hvordan vi jobber med bærekraft. Fokus for denne rapporteringen skal være områder som er vesentlige for vår strategi- og måloppnåelse og interessentenes informasjonsbehov og beslutninger.

Flytogets rapportering om bærekraft for 2018 er i henhold til Global Reporting Initiatives - GRI G4 applikasjonsnivå 4. ●

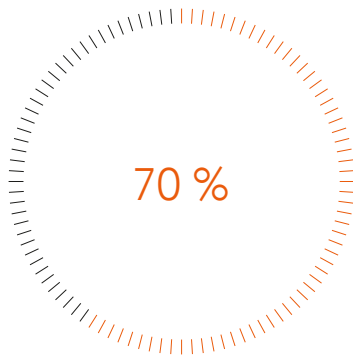
Figur 1. Oversikt over våre interessenter og hvilke aspekter de har vært mest opptatt av i dialogen med oss. Det er mer å lese om våre interessenter og interessentdialogen på flytoget.no

Kapittel 2 – Arv og miljø

Kollektivtransport er en viktig bidragsyter for å møte verdens klimautfordringer og Flytoget er seg bevisst dette ansvaret og ønsker å bidra sterkt til at de nasjonale og globale klimamålene nås.

Flytoget ble i 1998 etablert med mål om å bidra til 50 prosent kollektivandel til og fra Oslo lufthavn. Dette målet er for lengst oppnådd. I 2018 endte kollektivandelen på 70 prosent, dette er Europas høyeste kollektivandel til og fra en flyplass. Flytoget er fortsatt den største kollektivaktøren til og fra Oslo lufthavn, og en sentral bidragsyter for å nå kollektivmålet på 75 prosent innen 2030.

Bærekraftig utvikling

I kjernen av Flytogets virksomhet ligger et samfunnsoppdrag som er å tilby det mest effektive og mest miljøvennlige transportalternativet til og fra Oslo lufthavn. Å løse samfunnsoppdraget på en tilfredsstillende måte, er i seg selv bærekraftig. Flytoget ønsker å fortsette å være en betydelig bidragsyter til en høyere kollektivandel gjennom å engasjere seg i utviklingen av fremtidens jernbane, arbeid for klima- og miljøbevissthet og felleskapets innsats for å legge til rette for god utnyttelse av samfunnets ressurser.

Våre prioriteringer

Det viktigste Flytoget gjør, er å legge forholdene best mulig til rette for de reisende slik at flere velger tog til og fra Oslo lufthavn, og ambisjonen for vår bærekraftsatsing er å bidra til å nå en høy kollektivandel.

Med utgangspunkt i Flytogets strategi er det gjennomført en vesentlighetsanalyse og vi har definert fem hovedområder som er av høy viktighet for våre interessenter, og som i tillegg er viktig for Flytogets måloppnåelse og evne til langsiktig verdiskapning.

Flytoget skal fortsette å være en sentral aktør på sitt påvirkningsområde innenfor bærekraftig utvikling gjennom følgende fem bærebjelker:

1. En pådriver for kollektivtransport
2. Miljøvennlig togdrift
3. Motiverte medarbeidere
4. Sikker reise
5. Etske normer

I bærekraftsrapporten beskriver vi for hver bærebjelke vårt hovedfokus, innsats, resultater og fremtidige mål og ambisjoner.

Vår vesentlighetsvurdering

Vesentlighetsvurderingen ble gjennomført i henhold til Global Reporting Initiatives (GRI) retningslinjer. En tverrfaglig gruppe medarbeidere, ledergruppen og styret i Flytoget har vært involvert i utarbeidelsen og forankringen av dette arbeidet.

For å kunne lykkes med en langsiktig verdiskapning, legges det ned et målbevisst arbeid med å integrere bærekraftambisjonene i selskapets virksomhetsstyring, overordnede strategi og handlingsplaner.

Førende for Flytogets bærekraftsarbeid er bærekraftsmålene til FN, FNs Global Compact og ILO-konvensjonene. Dette gjenfinnes spesielt i selskapets etiske retningslinjer for leverandører, interne etiske retningslinjer og varslingsrutiner.

Interessenter

Kartleggingen av interessentene og deres forventninger, som ble gjennomført i forbindelse med vesentlighetsanalysen, tok utgangspunkt i en gjennomgang av den kontinuerlige dialogen med interessentgrupper og inkluderte møte med eier, myndigheter og samarbeidspartnere samt tilbakemeldinger fra kunder og medarbeidere. Andre kilder til informasjon var blant annet vurderinger av media og bransjerapporter. →

I 2018 endte kollektivandelen på 70 prosent, dette er Europas høyeste kollektivandel til og fra en flyplass.

Rapportering

En del av Flytogets dialog med interessentene er ekstern rapportering om hvordan vi jobber med bærekraft. Fokus for denne rapporteringen skal være områder som er vesentlige for vår strategi- og måloppnåelse og interessentenes informasjonsbehov og beslutninger.

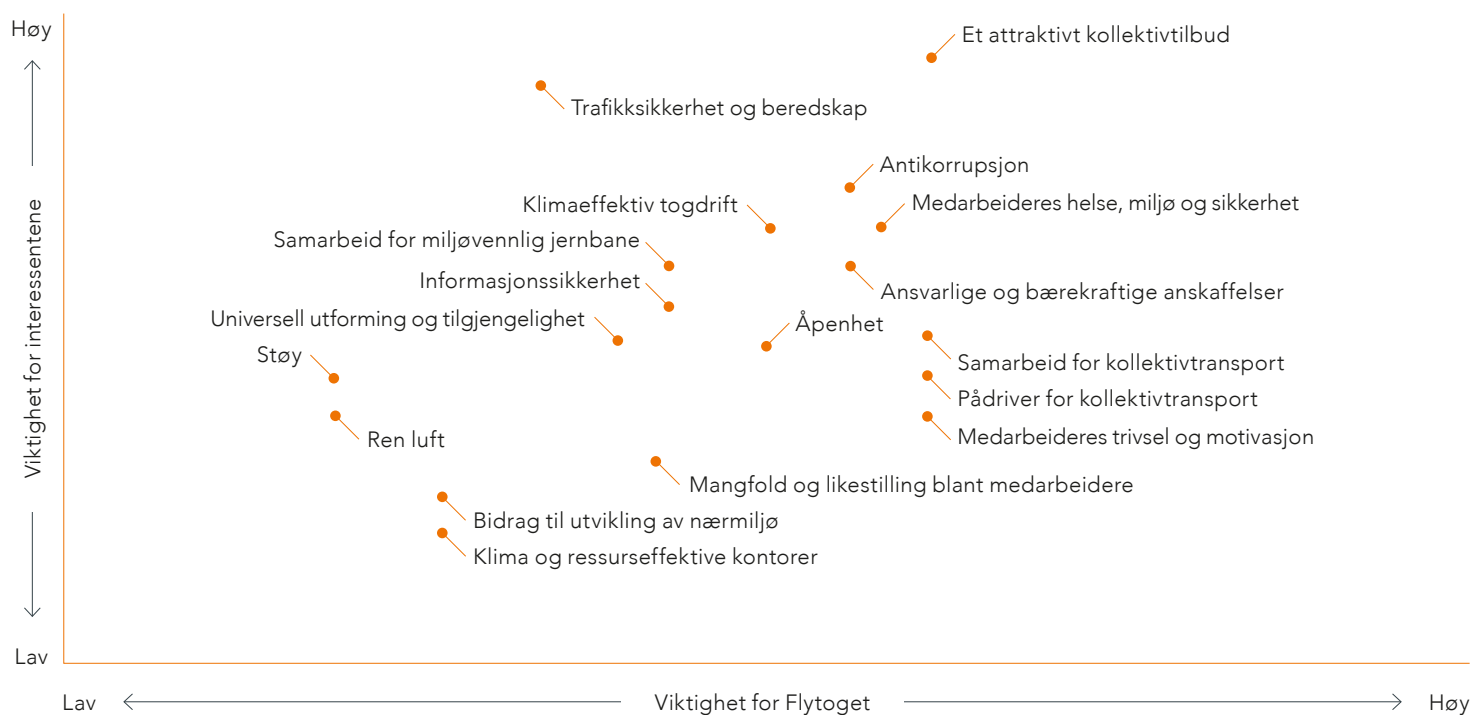
I Flytoget jobber vi for å utvikle vår kommunikasjonsform slik at den til enhver tid møter informasjonsbehovet til våre mange interessenter. Det er viktig å forstå hvem våre nøkkelinteressenter er, og skjønne deres krav og forventninger. Gjennom åpenhet og en god dialog sikrer vi de rette tilbakemeldingene, mulighet til å kontinuerlig forbedre oss, bygge tillit og et godt omdømme.

Flytoget som pådriver

Flytoget skal være en inspirasjon for utvikling av et kundefokusert og helhetlig kollektivtilbud. Vi skal samarbeide med aktører i og utenfor jernbanen med mål om et felles løft av kvaliteten i kollektivtilbudet.

Flytoget skal ha aktiv dialog med premissgivere som departementer og politikere for å dele kunnskap og fremme samfunnsnyttige ideer og løsninger. I denne dialogen skal Flytoget være en pådriver for økt kollektivandel, og jobbe for politisk støtte og vilje til å utvikle et fremtidig jernbanetilbud som møter kundenes behov og i tråd med samfunnets utvikling. →

Figur 2 Vesentlighetsanalyse for bærekraft

Figur 2 Vesentlighetsanalyse for bærekraft. Matrisen viser bærekraftaspektene som kom frem ved gjennomføringen av en vesentlighetsanalyse og konkretiserer prioriteringene knyttet til de fem hovedområdene. Alle aspektene i matrisen anses som viktige, men aspektene øverst i høyre hjørne er vurdert som de mest vesentlige.

Å sørge for at de reisende velger å reise kollektivt til og fra Oslo lufthavn fremfor å kjøre egen bil, er viktig for å nå klimamålene. Det er nødvendig med en bevisst satsning både på vei og bane, og forholdene på selve flyplassen for busser og tog må optimaliseres, slik at kunden opplever kollektivtrafikken som det enkleste og mest effektive valget.

Videre arbeid

Flytoget vil kontinuerlig jobbe for å utvikle innovative løsninger for de reisende fremover. Økt fokus på utviklingen av en sømløs kundereise vil bli prioritert og i dette arbeidet vil videreføringen av Flytogets digitale kundereise være sentral.

Produksjonen av de åtte nye togsettene vil få fokus frem til innfasing i 2019. I tillegg jobbes det for å få en sjettede togavgangen pr time satt i drift fra Lysaker, Skøyen og Nationaltheatret i løpet av de nærmeste årene.

Flytoget vil fortsette å jobbe for en utvikling av rammevilkårene til fordel for et helhetlig kollektivtilbud og økt kollektivandel, dette gjennom å ta initiativ ovenfor politikerne for å dele sin kunnskap og engasjement.

I Flytoget jobber vi for å sikre at de reisende blir fraktet på en sikker, punktlig og ressurseffektiv måte, og i det daglige arbeidet har vi alltid fokus på å minimere vår klima- og miljøpåvirkning. Flytogets miljøstyring er integrert i «Flytoboka» - Flytogets virksomhetsstyring.

Videre hovedfokus

Klimaeffektiv togoperasjon

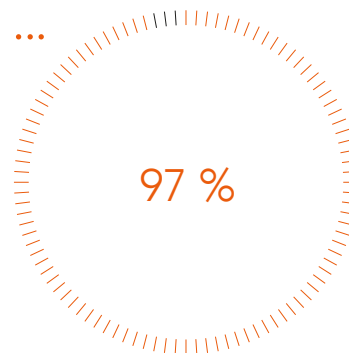
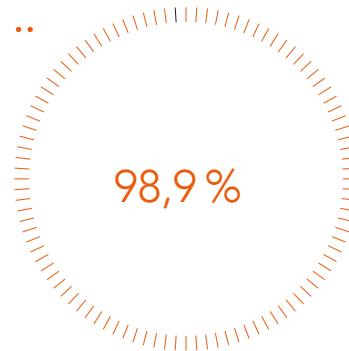
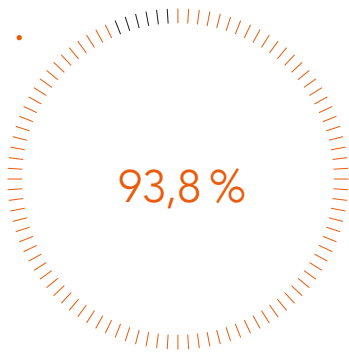
Flytoget skal kontinuerlig tilstrebe å utvikle og bruke systemer, materiell og teknologi som bidrar til redusert energiforbruk og klimagassutslipp.

Samarbeid for miljøvennlig jernbane

Flytoget skal samarbeide med aktørene i jernbanen og bidra i utviklingen av en miljøvennlig jernbane, samt jobbe med andre aktører for å sikre rammebetingelser som legger til rette for miljøeffektiv drift og utvikling som fremmer miljøet. ●

Kapittel 3 – En pådriver for kollektivtransport

Flytogets fremste bidrag til en bærekraftig utvikling av samfunnet er å være en pådriver for - og leverandør av – økt kollektivtrafikk, og være en sentral samarbeidspartner og pådriver til utviklingen av en moderne og kundefokusert norsk jernbanesektor. Vi skal samtidig bidra til en økning i kollektivandelen på egen strekning.

Punktligheten i 2018 endte på 93,8 prosent, og vi jobber kontinuerlig med å ligge over målet på 97 prosent.

Regularitet viser antallet kjørte tog i henhold til ruteplan og måles ved ankomst og avgang Oslo lufthavn. Målsettingen for 2018 var på 99,5 prosent og endte på 98,9 prosent.

Flytogets **kundetilfredshetsindeks (KTI)**, endte for fjerde året på rad på 97 prosent.

Vårt hovedfokus

Verdens enkleste reise

Flytoget skal befeste og forsterke sin posisjon, og gjennom å tilby det vi har kalt «Verdens enkleste reise» skal vi fortsette med å være førstevalget til og fra Oslo lufthavn. Vi skal finne gode løsninger for kundene våre og bidra til at reisen oppleves som enkel både i forkant og etterkant av turen med Flytoget. Med kunden i sentrum skal vi gjennom spennende partnerskap, innovasjon, forretnings- og teknologisk utvikling tilrettelegge for friksjonsfrie reiseopplevelser.

Flytoget som pådriver

Flytoget skal være en drivkraft for utvikling av et kundefokusert og helhetlig kollektivtilbud. Vi skal samarbeide med aktører i og utenfor jernbanen med mål om et felles løft av kvaliteten i kollektivtilbudet.

Flytoget skal ha aktiv dialog med premissgivere som departementer og politikere for å dele kunnskap og fremme samfunnsnyttige ideer og løsninger. I denne dialogen skal Flytoget være en pådriver for økt kollektivandel, og jobbe for politisk støtte og vilje til å utvikle et fremtidig jernbanetilbud som møter kundenes behov og i tråd med samfunnets utvikling.

Vår innsats

Kundeopplevelsen

Selv med endrede rammebetingelser, tøffere konkurranse og en presset norsk økonomi, har Flytoget også i 2018 evnet å levere tjenester til sine reisende som har gitt gode resultater. Flytogets kundetilfredshetsindeks (KTI) endte for fjerde året på rad på 97 prosent, ett prosentpoeng over målsettingen

Punktlighet og regularitet

Flytoget måler punktligheten for alle Flytog som ankommer Oslo lufthavn. Flytogets punktlighetsmål er på 97 prosent, dvs. at minimum 97 prosent av alle tog skal ankomme Oslo lufthavn innenfor fire minutter etter tidspunktet i ruteplanen. Punktligheten i 2018 endte på 93,8 prosent, og vi jobber kontinuerlig med å ligge over målet på 97 prosent. Det er spesielt feil på infrastruktur som har skapt de største utfordringene i 2018.

På samme måte som punktlighet, måler Flytoget regularitet. Regulariteten viser antallet kjørte tog i henhold til ruteplan og måles ved ankomst og avgang Oslo lufthavn. Målsettingen for 2018 var på 99,5 prosent og endte på 98,9 prosent.

Rutetilbud og kapasitet

Flytoget hadde en markedsandel til Oslo lufthavn på 29,4 prosent i 2017, og var med det den største kollektivaktøren til hovedflyplassen, og en sentral bidragsyter til kollektivandelen som endte på 70 prosent ved utgangen av året. Videre ambisjon er å bidra til å nå det politiske målet om 75 prosent kollektivandel til og fra Oslo lufthavn innen 2020.

Oslo lufthavn forventer en årlig vekst i årene som kommer, og fra april 2017 økte Oslo lufthavn kapasiteten fra 23 millioner flypassasjerer til 28 millioner. →

Flytoget jobber aktivt med å optimalisere rutetilbudet til flyplasskundene gjennom gode planleggingsprosesser med Bane NOR og andre aktører på det nasjonale jernbanenettet. Flytogets bidrag på dette området var at rutetilbudet ble utvidet med to avganger i timen fra Lysaker, Skøyen og Nationaltheatret i henholdsvis 2015 og 2016.

I tillegg har Flytoget inngått avtale med det spanske togselskapet CAF om leveranse av åtte nye togsett. Kapasitetsøkningen og innfasingen av de nye togsettene vil skje i 2019.

Innovasjon og sømløshet

Flytoget har i 2018 fortsatt med et pågående innovasjonsprogram som går på å finne smarte løsninger for de reisende, og utvikle konsepter og teknologiske løsninger som skal gjøre reisen med Flytoget enda enklere. Det er spesielt innen billett- og betalingsløsninger kundene vil merke denne utviklingen. Målet er å flytte kundene over på effektive og sømløse løsninger.

Pådriver for kollektivtransport

Flytoget har gitt innspill til jernbanereformen og holdt seg løpende orientert om utviklingen. Gjennom kontakt med interessenter innen flere områder har Flytoget gjort forberedelser og tilpasninger for å være i en best mulig posisjon når muligheter har åpnet seg.

Å sørge for at de reisende velger å reise kollektivt til og fra Oslo lufthavn fremfor å kjøre egen bil, er viktig for klimapolitikken. Det er nødvendig med en bevisst satsning både på vei og bane, og forholdene på selve flyplassen for busser og tog må optimaliseres, slik at kunden opplever kollektivtrafikken som det enkleste og mest effektive valget.

Pådriver og støtte for et bedre lokalsamfunn

Flytoget ønsker å ta ansvaret for en bærekraftig utvikling av lokalmiljøet langs Flytogstrekningen, slik at områdene er trygge og hyggelige for alle som oppholder seg her. Flytoget har en samarbeidsavtale med Kirkens Bymisjon og støtter flere av deres prosjekter, med mål om å bidra til en god utnyttelse av samfunnets ressurser samt engasjere og tilrettelegge for frivillig innsats fra medarbeiderne i Flytoget. →

Videre arbeid

Flytoget vil kontinuerlig jobbe for å utvikle innovative løsninger for de reisende fremover. Økt fokus på utviklingen av en sømløs kundereise vil bli prioritert og i dette arbeidet vil videreføringen av Flytogets digitale kundereise, samt arbeidet med å inngå strategiske partnerskap være sentral.

Produksjonen av de åtte nye togsettene vil få fokus frem til innfasing i 2019. I tillegg jobbes det for å få ytterligere den sjette togavgangen pr. time satt i drift fra Lysaker, Skøyen og Nationaltheatret i løpet av de nærmeste årene.

Flytoget vil fortsette å jobbe for en utvikling av rammevilkårene til fordel for et helhetlig kollektivtilbud og økt kollektivandel. ●

Kapittel 4 – Miljøvennlig togdrift

I Flytoget jobber vi for å sikre at de reisende blir fraktet på en sikker, punktlig og ressurseffektiv måte, og i det daglige arbeidet har vi alltid fokus på å minimere vår klima- og miljøpåvirkning. Flytogets miljøstyring er integrert i «Flytogboka» - Flytogets virksomhetsstyring.

Vårt hovedfokus

Klimaeffektiv togoperasjon

Flytoget skal kontinuerlig tilstrebe å utvikle og bruke systemer, materiell og teknologi som bidrar til redusert energiforbruk og klimagassutslipp.

Samarbeid for miljøvennlig jernbane

Flytoget skal samarbeide med aktørene i jernbanen og bidra i utviklingen av en miljøvennlig jernbane, samt jobbe med andre aktører for å sikre rammebetingelser som legger til rette for miljøeffektiv drift og utvikling som fremmer miljøet.

Vår innsats

Klimaeffektiv togdrift og energieffektivisering

Flytogets togdrift utgjør en betydelig del av virksomheten og det jobbes kontinuerlig med å gjøre denne mer klimaeffektiv gjennom å redusere energiforbruket og klimagassutslippene.

Bane NOR er eier av infrastrukturen og garanterer at all elektrisitet som benyttes til fremføring av flytogene har opprinnelsesgaranti. Ordningen garanterer at strøm tilsvarende den mengden Bane NOR kjøper inn til eget forbruk og til drift av flytogene, blir produsert fra fornybar kraft.

Det er kontinuerlig oppmerksomhet rundt flytogførernes kjørestil. Gjennom opplæringen på Norsk jernbaneskole og innsats fra selskapets instruktører, er det mulig å holde tilbakematingsandelen av strømmen på et nivå rundt 18 prosent. Flytogvertenes innsats for å holde avgangstider er også sentralt for å spare strøm.

Foruten energibesparelser vil en god kjørestil medføre mindre vedlikehold og sjeldnere utbytting av slidedeler. Passasjerer om bord opplever også en mer behagelig tur.

Miljøhensyn for nye flytog

I april 2015 signerte Flytoget avtale med det spanske togselskapet CAF om leveranse av åtte nye togsett. Flytoget har stilt høye miljøkrav til leverandøren og togets miljøprestasjoner i hele togets livssyklus. CAF er miljøsertifisert med ISO 14001 (sertifisering av miljøstyringssystem) og arbeider kontinuerlig med miljøspørsmål og energiforbruk. De har et system for optimering av avfallshåndtering og minimering av utslipp og støy. I tillegg har CAF to egne vannkraftverk og solcellepaneler som delforsyner togfabrikken med strøm, og fabrikken bruker også naturgass.

De nye flytogene har flere energiintelligente systemer for å minimere energiforbruket.

Det er utarbeidet en miljøtilpasset reisepolicy for prosjektet for å best mulig å ivareta et miljøhensyn ved økt reiseaktivitet.

Klimaregnskap

Flytoget leverer et miljøvennlig og effektivt transportalternativ, og det jobbes ytterligere med å utvikle en mer klimaeffektiv togoperasjon.

I klimaregnskapet for 2018 rapporteres klimagassutslipp fra direkte og indirekte kilder, og det identifiseres områder med betydelig utslipp. Med bakgrunn i denne oversikten kan det jobbes målrettet med utslippsreducerende prosjekter for å kutte utslipp og forbedre effektiviteten. →

Bane NOR er eier av infrastrukturen og garanterer at all elektrisitet som benyttes til fremføring av flytogene har opprinnelsesgaranti. Ordningen garanterer at strøm tilsvarende den mengden Bane NOR kjøper inn til eget forbruk og til drift av flytogene, blir produsert fra **fornybar kraft**.

Flytogets togdrift utgjør en betydelig del av virksomheten og det jobbes kontinuerlig med å gjøre togdriften mer **klimaeffektiv** gjennom å redusere energiforbruket og klimagassutslippene.

De nye flytogene har flere **energiintelligente systemer** for å minimere energiforbruket.

Miljø- og klimarisiko

Den største miljørisikoen knyttet til operativ drift er avsporing eller sammenstøt med påfølgende miljøskadelig utslipp av trafoolje, olje fra koppel eller kjølemedium. Sannsynligheten for at en slik situasjon skal oppstå er vurdert som minimal.

Norge regnes blant de land i verden som har lavest klimarisiko. Allikevel forventes klimaforandringer å gi mer ekstremvær også her til lands, noe som igjen kan føre til skade på skinnegangen. Sannsynligheten for dette skal skje på Flytogets strekninger vurderes som lav, da det er tatt særlige hensyn til dette ved bakkeplanering og erosjonssikring.

Opprinnelsesgarantert strøm

Opprinnelsesgarantert strøm er en merkeordning for elektrisitet for å vise strømkunden at en mengde kraft er produsert fra en spesifisert energikilde. Ordningen er innført for å gi forbrukeren et valg mellom fornybar kraft og ikke-fornybar kraft. Kraftleverandørene kan da garantere overfor kunden at det produseres like mye fornybar kraft som den kraftmengden kunden bruker

Støy

Jernbanen overholder gjeldende krav til støy i forurensingsforskriften. Bane NOR kartlegger støyen hvert femte år for å sikre at grenseverdiene overholdes. Flytogene kjører store deler av strekningen i tunell mellom Drammen og Oslo lufthavn. Flytoget bidrar ikke til støy til omgivelsene på tunnelstrekningene. I dagsonene på strekningen jobbes det for å sikre overholdelse av støykrav. Antallet støyklager fra naboer til jernbanen er en indikator på hvor plagsom støyen er. Flytoget mottok ingen klager angående støy spesifikt fra flytogene i 2018.

Lokal luftkvalitet

Luftkvaliteten i Osloområdet er i perioder helseskadelig og overskrider grenseverdiene for lokal luftkvalitet. Flytogets strekning går gjennom deler av Oslo som er særlig utsatt for overskridelser. Flytogets materiell kjører kun på elektrisitet og gir dermed ingen utslipp av eksosavgasser som nitrogendioksid (NO₂) og partikler.

Togtrafikk gir utslipp av partikler fra strømvtagere og skinne- og hjulslitasje. Det er gjennomført helserisikovurderinger av utslipp i forbindelse med bremsing av tog og utslippene er dokumentert til å ligge under fastsatte grenseverdier (Emissions Expert Network fra UIC 2011). Bane NOR foretar de nødvendige målinger av luftkvaliteten og det ble ikke registrert overskridelser fra flytogene i 2018. →

Luftkvaliteten i Osloområdet er i perioder helseskadelig og overskrider grenseverdiene for lokal luftkvalitet. Flytogets strekning går gjennom deler av Oslo som er særlig utsatt for overskridelser. Flytogets materiell kjører kun på elektrisitet og gir dermed **ingen utslipp av eksosavgasser** som nitrogendioksid (NO₂) og partikler.

Miljøforbedring gjennom samarbeid

Jernbanens miljøforum ble reetablert i 2013 med NSB, Jernbaneverket (nå Bane NOR) og Flytoget som deltakere. Forumet har et mandat som skal ivareta temaer av felles interesse og som bidrar til en utvikling fremtidens jernbane.

I 2014 signerte Flytoget klimapakten «Næring for klima» med Oslo kommune. Flytoget har som mål å være en aktiv bidragsyter til at Oslo halverer klimagassutslippene innen 2030.

I tillegg jobber Flytoget aktivt sammen med sine samarbeidspartnere om å finne miljøeffektive løsninger som vil bidra til reduksjon av energiforbruk og klimagassutslipp.

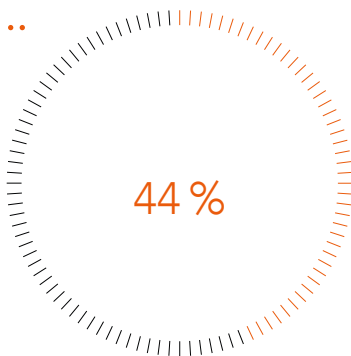
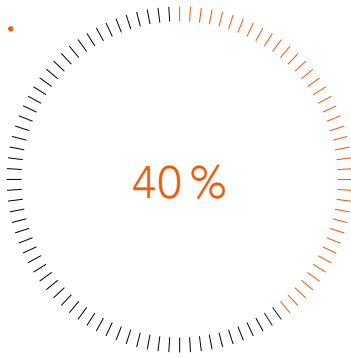
Videre arbeid

Flytoget vurderer alltid klima- og miljøaspekter som en del av evalueringer og beslutninger i drift og anskaffelser. Flytoget er en miljøbevisst organisasjon. ●

Kapittel 5 – Motiverte medarbeidere

Motiverte og engasjerte medarbeidere er en forutsetning for Flytogets suksess om å levere en eksepsjonell god serviceleveranse. Vårt HR-arbeid skal bidra til at vi utvikler og beholder eksisterende medarbeidere og tiltrekker oss nye medarbeidere. Vi har en involverende kultur som innebærer at medarbeidere, mellomledere og tillitsvalgte engasjeres i strategiprosesser og øvrige relevante prosesser.

• Andelen kvinner i Flytoget ligger på 41 prosent.

•• Andelen av kvinnelige ledere i Flytoget ligger på 44 prosent.

Medarbeidersamtaler

Gjennomføringen av årlige medarbeidersamtaler er en innarbeidet prosess i organisasjonen. Det gjennomføres medarbeidersamtaler med alle medarbeidere på årlig basis. Gjennomføringsgrad og opplevd utbytte måles gjennom medarbeiderundersøkelse.

Medarbeiderundersøkelse

Internundersøkelse gjennomføres på regulær basis. Resultatene på arbeidsglede ble 69 (63), og 78 (74) på lojalitet. Neste undersøkelse planlegges gjennomført i august 2019.

Mangfold og likeverd

Flytoget er opptatt av å sikre mangfold gjennom en god balanse mellom kvinner og menn på alle nivåer, aldersmessig spredning, rekruttering av medarbeidere med ulik kulturell bakgrunn og ha et bevisst forhold til Diskrimineringsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven.

Flytoget støtter seg til den internasjonale arbeidsorganisasjonens (ILO) kjernekonvensjoner med tanke på å sikre medarbeidernes rettigheter. Det legges vekt på likebehandling i selskapet og alle medarbeidere har frihet til å organisere seg. Flytoget har også en bevisst holdning til arbeidsmiljølovens formål, og dette reflekteres i det daglige arbeid innen rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelser og tilbud om utviklingsmuligheter.

HMS-arbeid

Flytoget er en IA-bedrift, og det er fokus på forebygging av medarbeideres fysiske og psykiske helse gjennom systematisk HMS-arbeid.

Medarbeiderregnskap

Ved utgangen av 2018 hadde Flytoget 290 årsverk fordelt på 330 medarbeidere, som innebærer en reduksjon på totalt 9 årsverk i forhold til 2017. Deltidsarbeidende har de samme rettigheter som andre medarbeidere med unntak av forsikringsordninger som ikke er lovpålagt. Kjønnfordelingen av medarbeidere var 133 kvinner og 197 menn.

Gjennomsnittsalderen i selskapet var 42,4 år og gjennomsnittsansieniteten var på 9 år og 6 måneder. 77 prosent av alle medarbeidere var fagorganiserte i 2018.

Andelen kvinner i Flytoget er på 40 prosent og andelen av kvinnelige ledere ligger på 44 prosent. Det er totalt 22 nasjonaliteter representert i selskapet.

Alle flytogverter og flytogførere har i løpet av året gjennomgått kursing innen selskapets strategi og retningsvalg, sikkerhet, kommunikasjon og kunderettede temaer. Salgs- og kundeveilederne har gjennomført en mer rettet opplæring innen kundebehandling og gjeldende prosedyrer.

Videre arbeid

I 2018 vil det fortsatt være høy oppmerksomhet og prioritet på organisasjonsprosesser som tar sikte på å sette selskapet i god stand til å møte konkurransen i norsk jernbane. Det vil legges vekt på å utvikle effektiviteten med målsetning om optimal bruk av selskapets ressurser. På opplæringsiden vil det være særskilt fokus på opplæring i forbindelse med nytt togmateriell. ●

Tabell 1 Sykefravær

Sykefravær	Resultater 2016	Resultater 2017	Resultater 2018
Totalt	5,6 %	6,0 %	6,5 %
Flytogverter	8,1 %	9,1 %	7,6 %
Flytogførere	3,3 %	3,3 %	6,0 %
Salgs- og kundeveiledere	11,8 %	15,5 %	16,1 %
Administrasjon	3,8 %	3,1 %	3,6 %
Operativt senter*		5,5 %	5,0 %
Korttidsfravær	2,5 %	2,2 %	2,4 %
Langtidsfravær	3,1 %	3,8 %	4,1 %

*Operativt senter har ikke sammenligningsgrunnlag før 2017

Kapittel 6 – Sikker reise

I Flytoget har sikkerhet alltid høyest prioritet. Vi skal jobbe kontinuerlig for å sikre menneskelige og materielle verdier. I Flytoget skal vi også jobbe for god informasjonssikkerhet for kunder, medarbeidere og leverandører.

Vårt hovedfokus

Sikkerhet

Flytogets sikkerhetspolitikk er basert på en nullskadefilosofi, med en ambisjon om null ulykker med alvorlige skader på mennesker, miljø og materiell. Trafikk-sikkerheten er et kontinuerlig fokusområde i hele organisasjonen. Sikkerhetsarbeidet består av kompetanseutvikling, styrking av sikkerhetskulturen og implementering av varige forbedringer.

Informasjonssikkerhet

Flytogets informasjonssikkerhets-policy handler om å verne verdier, informasjon og evnen til å løse prioriterte oppgaver. Vi skal sikre konfidensialitet, det betyr at ingen skal ha tilgang til informasjon uten tjenstlig behov; sørge for integritet, som innebærer at informasjon og systemer skal være korrekt og pålitelig; og bidra til tilgjengelighet, som innebærer at informasjon og systemer skal være tilgjengelig for autoriserte brukere ved behov. Flytogets informasjonssikkerhets-policy er å sikre at alle gjeldende interne og eksterne krav til enhver tid er oppfylt.

Det er utnevnt et eget personvernombud i selskapet.

Vår innsats

Sikkerhet og beredskap

I Flytoget jobbes det kontinuerlig med å etterleve relevante myndighetskrav, samt selskapets egne rutiner for trafikk-sikkerhet, sikring og beredskap. I 2018 ble det avholdt interne revisjoner av systemer og rutiner for å avdekke muligheter for forbedring. Alt operativt personell har gjennomført årlig trening innenfor trafikk-sikkerhet, sikring og beredskap. Beredskapsorganisasjonen er trent gjennom flere beredskapsøvelser i løpet av året.

I Flytoget er sikker drift alltid høyest prioritet. Vi skal jobbe kontinuerlig for å sikre menneskelige og materielle verdier. I Flytoget skal vi også jobbe for god informasjonssikkerhet for kunder, medarbeidere og leverandører.

Til ny personvernlovgivning i 2018 hadde Flytoget gjort forberedelser og tilpasset virksomhetsstyringen slik at selskapet var i samsvar fra første dag.

Beskyttelse av sensitiv informasjon

Flytoget har fokus på aktiviteter som ivaretar selskapets informasjonssikkerhet. I tillegg til å etablere og følge opp rutiner og prosesser for sikker håndtering av informasjon, nevnes spesielt arbeid for å oppnå etterlevelse av PCI-DSS (Payment Card Industry-Data Security standard). Flytoget benytter driftsleverandør som er PCI-sertifisert. Selskapet deltar i faglige fora som gjelder informasjonssikkerhet og foretar regelmessig gjennomgang av status innenfor dette området. Informasjonssikkerhet er også et definert tema på den årlige ledelsens gjennomgåelse.

Sikkerhetsregnskapet

Flytogets sikkerhetspolitikk er basert på en nullskadefilosofi, og resultater fra 2018 understøtter denne målsetningen. →

Videre arbeid

I tiden fremover vil Flytoget fortsette å videreutvikle arbeidet med sikkerhet, sikring og beredskap. Spesielt implementering av krav til sikring vil få høyt fokus. Dette vil inkludere forbedringsaktiviteter knyttet til sikkerhetskultur, beredskapsorganisasjon, styringssystem, tilløpsrapportering samt sikker håndtering av informasjon. For å ivareta informasjonssikkerhet og fortsatt samsvar med relevante lover, forskrifter og rammebetingelser, vil selskapet sikre etterlevelse gjennom kontinuerlig oppdatering av styrende dokumenter. ●

Tabell 2 Sikkerhetsregnskap

Indikator	2016	2017	2018	Mål
Jernbaneulykke				
Alvorlig personskade/død	0	0	0	0
Materiellskade > 1.3 MNOK under togframføring/-skifting				
	0	0	0	0
Informasjonssikkerhet				
Avdekkede hendelser knyttet til brudd på informasjonssikkerhet	0	0	0	0

Kapittel 7 – Etske normer

Flytoget skal bidra til en bærekraftig utvikling ved å alltid etterleve gjeldende lovgivning, opptre med god forretningspraksis og motvirke korrupsjon i alle former. Vi skal velge produkter og leverandører som balanserer forretningshensyn og hensynet til samfunn og miljø. Virksomheten skal utøves på en måte som alltid sikrer forutsigbarhet, etterrettelighet og åpenhet. Flytoget har etiske retningslinjer for ansatte og leverandører.

Trakassering og varsling

Flytoget har lenge hatt rutiner for varsling av kritikkverdige forhold. Etter endringer i arbeidsmiljøloven i 2017 ble rutinene revidert. I tillegg til å ha interne varslingskanaler har Flytoget et samarbeid med en ekstern partner. Varslingsrutinene er lett tilgjengelige i personalhåndboken.

Vårt hovedfokus

Forretningsadferd og antikorrupsjon

Flytoget skal regelmessig gjennomføre vurderinger av forretningspraksis og kontinuerlig jobbe for å redusere risiko for uregelmessigheter, herunder lovbrudd og brudd på internt regelverk. Vi skal sikre at våre medarbeidere har nødvendig bevissthet og kompetanse for å etterleve retningslinjer og rutiner. Vi skal også aktivt medvirke til at våre forretningsforbindelser og leverandører opptrer med god forretningspraksis og tar avstand fra korrupsjon.

Ansvarlige innkjøp

Flytogets anskaffelser skal være bærekraftige. Hensyn til miljø- og samfunnspåvirkning skal være inkludert i alle faser av anskaffelsesprosessen. Forholdet til leverandører skal være preget av åpenhet, ærlighet og troverdighet, og alle anskaffelser skal baseres på konkurranse og likebehandling. For å sikre at interessekonflikter unngås, skal habilitet alltid vurderes og dokumenteres.

Flytoget benytter Factlines som verktøy til leverandørkjedeoppfølging. Dette gjelder spesielt innen antikorrupsjon, samfunnsansvar, miljø og arbeidsforhold.

Vår innsats

Internkontroll og opplæring

Flytoget har etablert tiltak for å sikre god internkontroll og gode rutiner for å forebygge korrupsjon og avdekke mislighold. Alle medarbeidere får opplæring i etiske retningslinjer som inneholder rutiner for intern varsling. Det er etablert en ordning med en uavhengig ekstern varslingskanal som kan benyttes for å varsle om kritikkverdige etiske forhold på arbeidsplassen. Selskapets revisor gjennomfører hvert år en interimrevisjon for å påse at det er god forvaltning og etterlevelse av etablerte systemer og rutiner.

Ansvarlige anskaffelser er integrert i daglig virksomhet

Flytoget er underlagt lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrift. Det anskaffes i hovedsak varer og tjenester til vedlikehold og drift av togparken, samt informasjonsteknologi og tjenester til drift og utvikling. Selskapets leverandørbase er i antall fordelt med ca. 90 prosent norske selskaper, og ca. 10 prosent av selskaper i eurosone. →

Det er etablert gode rutiner og retningslinjer for alle anskaffelser, og disse evalueres og utvikles kontinuerlig. Internt finnes det stor bevissthet og kunnskap som sikrer at det gjennomføres gode og ansvarlige innkjøp.

Flytoget stiller krav til etisk og samfunnsansvarlig opptreden hos alle leverandører og underleverandører.

Det utarbeides et årlig revisjonsprogram og i 2018 ble det gjennomført revisjoner av interne arkivrutiner og implementering av sikringsforskriften.

Det er stor oppmerksomhet rundt å opptre etisk og bærekraftig og det forventes at selskapets leverandører gjør det samme. Flytoget følger prinsippene i FNs menneskerettighetserklæring og International Labour Organizations (ILO) åtte kjernekonvensjoner. ●

Vedlegg 1 Klimaregnskap

Utslipp (tCO ₂ e)	2015	2016	2017	2018
Scope 1 - Direkte utslipp				
Firmabiler	1,4	1,4	4,5	3,3
Scope 1 Total	1,4	1,4	4,5	3,3
Scope 2 - Indirekte utslipp fra energibruk				
Elektrisitetsforbruk, tog				
Elektrisitetsforbruk, kontor	23,0	25,0	24,0	24,0
Scope 2 Total	130,0	25,0	24,0	24,0
Scope 3 - Andre indirekte utslipp				
Avfall fra togpassasjerer	31,0	31,0	30,0	29,5
Elektrisitetsforbruk, flytogverksted	33,0	33,0	34,0	33,4
Innleie av buss (for tog)	201,1	196,0	140,0	266,0
Innleie av taxi (for tog)	37,3	30,0	54,0	48,0
Flyreiser, egne ansatte utland	95,7	108,0	50,0	48,8
Flyreiser, egne ansatte innland	2,5	1,5	0,8	0,5
Ansattes reiser på vei (egen bil bruk, taxi & buss)	3,4	2,2	1,2	1,0
Hotell, egne ansatte	6,4	7,2	5,6	6,0
Betydelig materialbruk (nye toghjul)	11,8	11,8	39,4	34,5
Scope 3 Total	422,2	420,7	355,0	467,7
Scope 1,2 og 3 total	553,6	447,2	383,5	495,0

Alle foto
NTB Scanpix
Getty Images
Flytoget

Layout
CopyCat AS

Kontakt
Flytoget AS
Tlf +47 23 15 90 00
flytoget.no